

Bu sabahki haberler

Vişiye göre: "Moskova müdafaa hattında bir nokta yarıldı,"

Vişi, 18 (A.A.) — Arazinin donma ya başlaması üzerine muharebeler şiddetini artırmıştır. Karelinin Denez havzasına kadar çok getin muharebeler cereyan etmek tedir. Berlin ve Moskova muharebelerinin şiddeti hakkında müttahid bulunmak tadır. Muharebeler bilhassa Moskova cephesinde çok ağır bir şekil almıştır. Ruslar Almanların Kalinin üzerine ağır taazyikte bulunmakta olduklarını ve Rus cenahını çevirmek istediklerini bildirmektedirler. Moskova radyosu Almanların Moskova müdafaa hattının bir kısmını yarmış olduklarını ve Moskova cennubunda Tulada Rusların arazi terkettiklerini bildirmiştir. Karelinde Fin ve Alman orduları ilerli harekete devam etmektedirler. Berlin radyosu Kerçin zaptını bildirirken Kafkasyanın karsısına gelindiğini tebariz ettirmektedir. D. N. B. Kerçin zaptıyla Rostof ve Tazanrog limanlarının artık şark ile denizden iribatlarını kalmadığını bildirilmektedir.

Bu sabahki Sovyet resmî tebliği

Moskova, 18 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: 17 Teşrinisanda muharebe tekml cepheleer boyunca şiddetle devam etmiştir. Muharebeler bilhassa Kalinin bölgesinde ve cephenin cennub batısında şiddetli olmuştur.

Bu sabah Londra harb vaziyetini nasıl görüyor?

Londra, 18 (A.A.) — Sovyet Rusya'daki harb vaziyeti hakkında tafsilât alınmamıştır. Ruslar Tula bölgesinde muvaffakiyet kazanmış görünüyolar.

Esasen bu mntakada birkaç gün denberli mukabil hücumlarda bulunuyorlardı. Almanlar Kerç'in işgalini bildirdikten sonra Kafkasyaya geçebilecekleri hakkında övünmekte re. Leningrad'ta muharebeler şiddetlidir. Ruslar iki aydanberi Almanların elinde bulunan bazı yerleri geri almışlardır.

Ruzvelt Japon murahhası ile bir saat görüştü

Vaşington, 18 (A.A.) — Releisimbur Ruzvelt dün Japonya'nın kabul etmiş ve kendisine bir saatten fazla görüşmüştür. Mülakatta hariolye nazırı Cordell Hull ile Japonya'nın Vaşington sefiri amiral Namura hazır bulunmuşlardır. Bu mülakat hakkında maidmat edilmek istiyen gazeteleere verdiği beyanatta Cordell Hull bunun ilk görüşme meşvretinde olduğunu ve nkibinlik veya bedbinlik izharı için vektân pek erken bulunduğunu söylemiştir.

Londra Amerikanın Japonya ile uyuşamayacağını tahmin ediyor

Londra, 18 (A.A.) — Uzaksarktan slman haberler hiç de emniyetbahş değildir. İngiliz mahafilli Japonya ile Birleşik Amerikanın anlaşabileceklerini zannetmemektedir. Çünkü Japonya Çin üzerinde hâkimiyet tesis etmek arzusunun sarfınazar etmemektedir. Vaşington siyasi mahafilli Çine karşı tecavüzî harbe devam ettikçe Japonya ile anlaşamayacağı fikrini beslemektedir.

Almanlar tarafından zaptedilen Kerç limanı ile Kırımın vaziyetini gösterir harita

Alman tebliği Kerç şehir ve limanı zaptedildi

Kırım'da alınan esirlerin sayısı 100 binden fazla

Düşman Kerç boğazından askerini çekerken ağır zayıyat verdi

Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Alman ve Rumen kuvvetleri bazı şiddetli muharebelerden sonra Kerç şehir ve limanını zaptetmişlerdir. Kırım yarımadasının doğu kısmı şimdiki mamen elimizde bulunmaktadır. Kırım'daki takip ve yarına harekeli esnasında alman esirleri bu arada 100 bin kişiye yükselmiştir.

Düşman kara muharebelerinde uğradığı kanlı zayıyattan maada, Kerç boğazı yönlere kuvvetlerini geriye çekmek teşebbüsünde de ağır zayıyat vermiştir. Savaş ve avcı tayyarelerimiz den mürekkebe ehemmiyetli teşkilleer, düşmanın asker topluluklarına, nakliye kollarına ve bilhassa Moskova ve Voloda etrafındaki kesimlerde, hava meydanlarına, demiryollarına şiddetli taarruzlar yapmışlardır.

Dün gece Moskova ve Leningrad tekrar bombardıman edilmiştir.

Hususî tebliği: Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının hususî tebliği: (Devamı 5 inci sayfada)

Almanlar Rusyada Mülki idare kuruyorlar

Rosenberg

Berlin 17 (A.A.) — D. N. B.: Führer, Alman kuvvetleri tarafından işgal edilmiş ve hâlihazırda muharebelerin nihayet bulduğu doğu topraklarında mülki idarelerin tesisi emretmiştir.

Bu idarelerin esaslı vazifelerinin başında umumî asayişin muhafazası ve halkın hayat ihtiyaçlarının temini etmek işi bulunmaktadır.

İşgal altındaki topraklarda kuru lacak mülki idare bir Alman nazirinin emri altında bulunacaktır. Führer bu maksadla, Alman devlet nazırı Alfred Rosenbergi doğuda işgal altındaki topraklar nazirliğine ve Gauleiter Dr. Alfred Meyer'i de,

(Devamı 5 inci sayfada)

General diyor ki

Bilinen tek şey: harb devam edecek

Amerika yürüyor, mihver ise çekilmiyor, bekliyor. Üzerinde yürünen ve durulan yol iki tarafı ister istemez birbirile çatıştıracaktır

Yazan: Emekli general K. D.

Birleşik Amerika hükümeti ayan meclisinden sonra mebusan meclisinin de 194 muhalif reyeye karşı 212 reyyle bir tarafî kanununun tadiline aid kanun projelerini kabul ettiği 13 İkincitesin gününün akşamı Alman denizaltıları, refakatinde diğer iki harb gemisi bulduğu halde Cebelüttrakte Atlas Okyanusuna doğru seyretmekte olan ve şimdiki kadar birkaç defa batırıldığı ilân edilen İngiliz donanmasına mensub Arc Royal tayyare gemisini torpilediler.

İngilizler bu gemiyi yedeğe alarak bir limana götürmeğe ve bu suretle kurtarmağa çalışmışlar da buna muvaffak olamamışlardır ve gemi torpil darbesini miteakib daha on saat kadar suyun yüzünde kalabilmiş ise de ertesi sabah batmıştır. Arc Royalın İngilizlerin en büyük zaferlerinden fazla yani iki bin kişilik mürettebatı vardı ve büyük bir miktarda kudsane malik olan bu geminin batması 32 mil olup normal olarak 70 tayyare

taşımakta idi. Yalnız torpillerin den sonra su üstünde kaldığı uzunca müddet zarfında bu mürettebatın büyük bir kısmını kurtarılabılmış olduğu söylenmektedir. Alman denizaltılarının, Arc Royalın refakatindeki diğer iki harb gemisini de, ayrıca torpiller isabet ettirmek suretile hasara uğratmış oldukları bazı hususî Mihver kaynaklarından bildirilmişse de bu hususta henüz resmî bir haber yoktur.

Bu izanata göre iki vahim hâdise yani Birleşik Amerika bitarafîlik kanununun tadili de sanki buna cevap veriliyormuş ve kanunun tadilini mümkün kılan 18 reylik ekseriyetin Birleşik Amerika hükümetinin beklemekte olduğu neticeyi tam manasile ifade edemeyecek bir keyfiyet olduğu tebarüz ettirilmek isteniyormuş gibi Arc Royalın batırılması aynı güne rastlamış ve bu sebeble 13 İkincitesin günü içinde yaşadığımız harbin en önemli (Devamı 6 ncı sayfada)

Japonya Amerika ile anlaşmak için 3 şart koşuyor

Japon Başveki'i ile Hariciye Nazirinin nutukları ve akisleri

Japonya, kat'i ve azimkâr bir vaziyet almak zaruretinde

Tokyo, 17 (A.A.) — Başvekil general Tojo, ayan meclisinde Japon ve Amerikan münasebetleri hakkında yaptığı beyanatta, Japonya ile Amerika arasında yapılan müzakerelerin neticesini kestirmek güç olacağını söylemiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir: ...

Vaşingtonla müzakerelere tekrar başlamakla Japonya şu maksadları gütmüştür:

1 — Çin nizamının üçüncü bir devlet tarafından ihlâl edilmesi teşebbüslerini bertaraf etmek.

2 — Yabancı devletlerin Japonya'ya karşı giriştikleri meselâ ekonomik abluka gibi düşmanca hareketleri tasfiye etmek ve normal ekonomik münasebetleri yeniden kurmak.

3 — Avrupa harbinin Uzaksarka ya yılması her türlü vastalarla mümkün olmak.

Maçukuo'da İnkişaflardan bahsedilen Tojo, şunu söylemiştir: (Devamı 5 inci sayfada)

İki fazilet nümunesi

Yolda 200 liralık saat bulan fakir talebe, bunun sahibinden hediye kabul etmiyor

Saatin sahibi gencin bütün tahsil müddetince kitablarını almayı taahhüd eyledi

Birkaç gün evvel, bir mekteb talebesinin 200 lira kıymetinde bir kol saati bularak, gazetemize nûracaat ettiğini, sahibinin gelip almak üzere adresini bırakmış yazmıştık. Öğrenmişimize göre, kol saati İstanbul Hava Kurumu İstanbul vilâyet şubesi kontrolörü Nahid Kulen'in refikasına aittir. Gazetemizde ilânı gören Nahid Kulen, İstanbul erkek lisesine giren 9 uncu sınıf talebesinden 1585 numaralı Hüsamettin Tiryakioğlu adındaki saati bulan delikanlıyı görmüştür. Bu faziletli talebe, saatin annesinde mahfuz olduğunu söylemiş, Nahid Kulen'i evine götürmüştür. Saatin kendisine iadesinden sonra, Nahid (Devamı 5 inci sayfada)

Hırsızın birini mantar tabancasıle korkutup kaçırdılar. — Gazetelerden —

— Hiç insan mantardan korkar mı? —

— Ne diyorsun birader, yüreğine bile iner! —

Başvekil doktor Refik Saydam dün Mersine hareket etti

Başvekil, Millî Şef, Meclis Reisi, Mareşal, Vekiller, meb'uslar tarafından uğurlandı

Saraçoğlunun Başvekil Vekâleti yüksek tasdika iktiran etti

Ankara 17 (A.A.) — Başvekil doktor Refik Saydam mezuniyetlerini geçirmek üzere yarılarında hususî kalem müdürleri ve yaverleri olduğu halde bugün saat 18/20 de hususî bir trenle Mersine gitmişlerdir.

Başvekilimizi uğurlamak üzere gar merasim salonunda İcra Vekilleri Heyeti azaları, B. M. Meclis reisi ve vekilleri, C. H. Partisi Genel Sekreteri ve Parti umumî merkez heyeti azaları, Parti Meclis grubu ve müstakil grup reisi ve azaları, eski Millî Müdafaa, Mülakât ve İktisad Vekilleri, meb'uslar, Devlet Şûrası, Divanı Muhasebat ve temyiz mahkemesi reisleri temyiz baş

müddeumumisi, Cümhurreisliği umumî kâti ve hususî kalem müdürü, Genel Kurmay İkinci başkanı, Hariciye Vekâleti umumî kâti ve muavini, Genel Kurmay ve Millî Müdafaa Vekâletleri ile diğer vekâletler, müesseseler erkânı, Ankara vali ve belediye reisi, Başvekilat müsteşar muavini ve Başvekilat dairesi müdürleri, Basın müesseseleri, Ankara merkez komutanı ve emniyet direktörü hazır bulunmakta idiler.

Hareket saatinden biraz önce Başvekil doktor Refik Saydam, B. M. Meclis Reisi Abdülhalik Renda ve Genel (Devamı 5 inci sayfada)

Beyaz ekmek mi, esmer ekmek mi?

Kepekli ekmek sulh devirlerinde de yenmeli

Kendilerine güvenilir ilim adamları bağırırsak hastalıkların bir kenara bırakın, kanser gibi, damarda kan pıhtılaşması gibi illetleri de beyaz ekmekle alâkadar buluyorlar

Yazan: Profesör doktor Sadi İrmak

(Bu sayıyı dikkat makaleyi bugün 3ü ncü sayfamızda okuyacaksınız)

Ekmek sıkıntısı devam ediyor

Beyoğlu, Fatih, Eminönü ve Beşiktaş kazalarına verilen un miktarı günde 225 çuval artırıldı

Birkaç gündemberi şehrimizin muhtelif semtlerinde görülen ekmek sıkıntısı dün de devam etmiştir. Dün birçok fırınlarda halk saatlerce ekmek almak üzere beklemiş, hattâ bir kısım halk fazla izdiham karşısında ekmek almamışlar evlerine dönmüştür. Ekmek sıkıntısı karşısında alâkadarlar dün yeni tedbirler almışlar, fırınlar da fazla ekmek çıkartmışlardır. Fakat birkaç gündemberli müşkülâtla ekmek alan halk bir günlük ihtiyacından fazla ekmek almak istediği için çıkarılan ekmekler ihtiyacı karşılamamıştır. Dün bütün fırınlar çok sıkı bir şekilde tefiş olunmuş, her fırına memurlar konulmuştur.

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar dün sabahın akşama kadar ekmek meselesile meşgul olmuştur. Vali sabahleyin ekmek darlığı görülen Eminönü, Fatih, Beyoğlu ve Beşiktaş mntakalarını gezmiş, fırınları tefiş etmiş ve kaymakamlarla temaslarda bulunmuştur. Bundan sonra Toprak Mahsulleri Ofisinde valinin riyasetinde alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılmış, un tevzâtı hakkında alınacak yeni tedbirler kararlaştırılmıştır.

Vali bundan sonra vilâyete gelecek vali ve belediye reis muavimlerini davet etmiş, ekmek meselesini hal için alınan tedbirlerin tabiki hususunda kendilerine direktif vermiştir.

Alâkadarlarca yapılan tetkikler sonunda sayfiye yerlerinden halkın şehre dönmesi ve bu suretle merkezde nüfusun artmasının da ekmek sıkıntısına sebep olduğu anlaşılmıştır. Yaz mevsimi başlangıcında halkın mühim bir kısmı sayfiye yerlerine gitmektedir. (Devamı 6 ncı sayfada)

Biri beyaz, diğeri siyah olan ikizler

Amerikalı zenci kadın ikiz çocukları ile beraber (Yazısı 5 inci sayfada)

Hergün

Uzak şark için
Yapılan pazarlık

Ekrem Uşaklıgil

Japon meclisi sabırsızlıkla beklenen toplantısını yaptı gibi Japon Başvekili de çok ehemmiyetli olacağı peşinden tahmin edilen nutkunu söyledi.

Gelen telgraflarda toplantının pek harareti olduğundan bahis yoktur, Başvekilin dili de pek yumuşak olmuştur. Nutkuna uzlaşmak isteyen bir adamın sözleridir, denilebilir. Fakat istediklerinden hiç değilse bir kısmını alabilme şartı ile Japon Başvekili hülâsaten diyor ki:

«Biz sulhe susamış bir milletiz, sulh içinde yaşamak istiyoruz, fakat yaşamak için muhtaç olduğumuz asgari şartlar bize verilmeli dir.»

Japonya'nın yaşamak için muhtaç olduğu bu asgari şartların ne olduğunu bilmiyor, esasen Japon Başvekili de saklamıyarak birer birer sayıyor:

— Siyasi ve iktisadi ablukadan kurtulmak, Çin seferini Japon dileklerine uygun olarak bitirmek, Asyada Alman-İtalyan-Japon pak tında tesbit edildiği şekilde yeni bir nizam kurmak.

Ne çare ki, Amerika, hayır yalnız Amerika değil bütün Anglo-Sakson âlemi Japon menfaatlerini tamamen tatmin eden bu dilekleri kendi menfaatlerine uygun bulmak tan çok uzaktır.

Anglo-Sakson âlemi istiyor ki, Çin seferi hiç bitmeden sürüp gitsin, Japonya'yı zayıf düşürdüğüne düşsün, sonra bu da kâfi değil, Japonya siyaseten olduğu gibi iktisaden de ebediyen abluka altında kalsın, eridikçe erisin. Anglo-Sakson ticaretinin servet kaynağını teşkil eden 400 milyon Çin pazarı, Çin toprak servetleri, Felemenk müstemlekelerinin hududsuz zenginlikleri ebedi bir surette başka türlü teminat altına alınmazlar. Eğer Japonya genişleme emellerinden vazgeçecek olursa kendisine iktisad sahasında bazı kolaylıklar gösterilebilir, fakat bu kolaylıklar hiç bir zaman Japonya'yı kuvvetlendirecek miktarda götürülemez.

İki tarafın karşılıklı menfaatlerini en basit hâfızına indirecek hülâsa edilecek iki tablo.

Japon başvekili dün söylediği nutukta Uzakşark meseleleri için Japon ya ile Amerika arasında bir anlaşma temin etmenin mümkün olduğuna inandığını söylemiştir, esasen bu imkânın mevcut olacağına inandığı içindir ki, Amiral Namura gibi bir sefirle, Mösyo Makasuki gibi sefir dercesinde mühim bir müstefar ile iktisadi emiyerek Vaşingtona Japonya namına üçlü pakın altına imza koymuş olan Mösyo Kurusu'ya da fevkalâde müessesil olarak yol lamış ve eğer rivayet doğru ise Amerika hükümetine verilmek üzere münasib bir mesaj vermiştir; arzusu Amerika tarafından gösterilebilecek olan müsaade-karşıkların son haddini anlamaktır. Bir defa bu, son müsaade haddi anlaşılınca sonra ne yapılacak? Bunun belli değil. Yalnız muhakkak olan şu var ki, Amerika olduğu gibi Japonya da yakın bir zaman içinde uzak şarkta bir harb sahnesi açmak niyetinde değildirler.

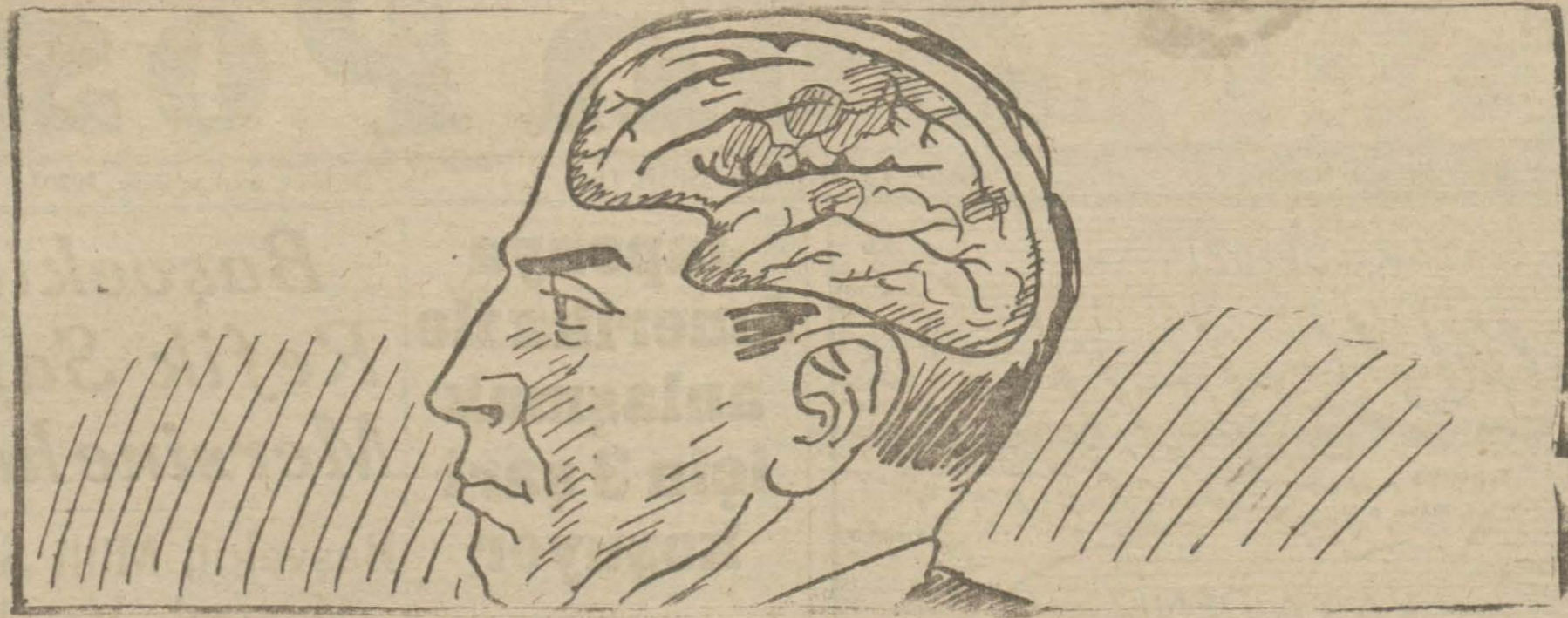
Amerikaya göre Japonya nasıl olsa siyaseten ve iktisaden abluka içindedir, Çin harbi ile meşguldür, kendi kendine zayıflamaktadır, Rusya ise Japonya'nın Anglo-Sakson tehdidinden kurtulmaya çalıştığına emniyetle uzak şark kuvvetlerinin mühim bir kısmını Avrupa'ya yönlendirmiştir.

Japonya bakımından ise her şeyden önce şu şark seferinin hangi netice üzerine karar kılacağını anlamaya lüzum vardır. Kat'i karar ondan sonra verilecektir.

Binaenaleyh karşılıklı nutuklarla, zehirli makalelerle, radyo müessesesi (Devamı 3/2 de)

Resimli Makale:

≡ Kabiliyetini kâfi gören insan aldanır ≡

İnsan maddi veya manevî her sahada malik olduğu muhtelif kabiliyetler her birini dimağının ancak bir hüccesi ile idare eder, kabiliyetlerinin sayısı maddeten ve manen mükemmel bir insan olup olmadığına göre ni, hayet birkaç düzine arasında değişir, halbuki insan dimağının malik olduğu hüccelerin miktarı milyarla sayılır.

Maddi veya manevî malik olduğumuz kabiliyetleri hiçbir zaman kâfi bulmamız, dalma bir miktar daha artırmaya çalışmalıyız, bunun için yapacağımız şey dimağımızın uykuda bulunan hüccelerinden bir kısmını da, ha uyandırmaya çalışmaktan ibarettir. Bu da ancak madde sahasında vücud egzersisi, dimağ sahasında kafa egzersisi ile mümkündür.

Şehir Haberleri

Dün mahkûm olan ve tevkif edilen muhtekirler

Bir iktisad ve ticaret müşaviri evinin kirasını artırdığından 490 lira para cezasına çarptırıldı

Mülki koruma davalarına bakan Aslye 2 nci ceza mahkemesi yeniden bir çok ihtikar davasının duruşmasını yapmıştır. Bu davalar şunlardır:

İktisad ve ticaret müşaviri Fazıl Alemdarda Eminsinan mahallesinde ki evinin kirasını yükseltmek istemiş, ihtikar suçundan adliyece verilmiştir. Yapılan duruşması sonunda suç sabit olarak, Fazıl 490 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Şirkeide Nübehtane caddesinde bakkal Emin Sağar beyaz peynir ihtikarı yapmış, adliyece verilerek, duruşması sonunda 25 lira para cezası verilmesi ve 7 gün müddetle dükkânının seddi karar altına alınmıştır.

Tahmiş caddesinde safi nohuddü hâlis kabuğu diye satan kuru kabuğu Sükyat 30 lira para cezasına mahkûm edilerek, 10 gün müddetle dükkânının seddine karar verilmiştir.

Demir boruları fâhiş fiâtla satmak isteyen Galatada Nasri ve Artin isimlerinde iki hurdacı yakalanıp, adliyece verilmişlerdir. Aslye 2 nci ceza mahkemesi her iki suçluyu da tevkif etmiştir.

Ayvalık lâtikinde ihtikar yapan Çarşıcında kavaif Mustafa da aynı mahkemenin kararile tevkif olunmuştur.

Nafia Vekili Ankaraya döndü

Üç gün evvel şehrimize gelen Nafia Vekili general Ali Fuad Besoşay dün akşamki eksprese Ankaraya dönmüştür. Vekil hareket etmeden önce Haydarpaşa garında kendisine görülen bir muharririmize şunları söylemiştir:

«İstanbul nafiaya aid işleri görüşmek ve bazı nafia işlerini halletmek üzere gelmiştim. Burada bulunduğum müddet zarfında İstanbuldaki nafia erkânı ile görüşüm ve şimdiki Ankaraya dönüyorum.»

Bir çocuk tramvay altında ezilerek öldü

Dün Üsküdar'da 10 yaşlarında bir çocuğun feci bir şekilde çiğnenmesi ve ölmeye neticelenen bir tramvay kazası olmuştur.

Üsküdar'da, Kuşoğlu yokuşunda 3 numaralı eyde oturan Osman adında bir zatın 10 yaşındaki oğlu Mehmed, dün Bülbülderesi caddesinden geçmekte olan vaktân Alinin 1. dairesindeki 27 numaralı Kısıklı tramvayına atlamak istemiştir.

Bu maksadla tramvayın basamaklarına sıçrayan Mehmed, müvazenesini kaybederek arabanın altına düşmüş, feci bir şekilde her iki bacağı da diz kapağından itibaren kesilmişti.

Baygın bir halde Haydarpaşa Nüme hastanesine kaldırılan küçük kazazedede aldığı yaraların tesirile kısa bir zaman sonra ölmüştür. Vatanın yakalanmış, vak'ının tabikatına Üsküdar Müddetumumluğince ek konmuştur.

Fiat mürakabe komisyonu et fiatlarının aynen tatbikına karar verdi

Bugünkü şartlar müvacehesinde, et fiatlarına zam şöyle dursun, bilakis fiatların indirilmesi icab etmektedir

Epey bir müddettenberi İstanbul halkını meşgul eden ve birçok muhtekirlerin de lüzumsuz yere keselerine bir hayli gayrimisru kâr temin eden et meselesi hakkında yeniden esaslı kararlar alınmıştır. Dün toplanan Fiat Mürakabe Komisyonu toplantısında et meselesinde alâkadar kim seler tekrar dinlenmiştir. Yapılan itirazlar; son günlerde canlı hayvanların nisbeten az gelmesi ve Ankara, İzmir gibi şehirlerin de İstanbulun istihlak etmekte olduğu malları çekmekte olması etrafında toplanmaktadır. Zira bugün İstanbul ihtiyacını 20 vagon kadar canlı hayvan karşılayabilmektedir. Halbuki bazı günlerin sevkiyatı 5-6 vagona kadar inmektedir. Diğer taraftan evvelce nakliyat deniz yolu yapıldığı için Erzurum ve havasından yetişen kesimlik hayvanlar doğrudan doğruya İstanbul ihtiyacını karşılamakta idi. Halbuki nakliyat demiryoluna yapılmaya başlandı zaman Ankara ve İzmir şehirlerine de aynı zamanda mal sevki mümkün olmaktadır. Ankarada et narkı İstanbul'dan bir iki kuruş yüksek olduğu için bazı celebler buraya sevkiyatı azaltmışlardır. Bu suretle Ankaradan İstanbul'a kadar olan ve hayvan başına 25 kuruş kadar tutan nakliye masraflarını da kendilerine ayırmaktadırlar.

Celebelerin bu iddiaları İstanbuldaki nark fiatlarının yükselmesine hiç de makul bir sebep teşkil etmemektedir. Zira bugünkü et fiatları 8 Ağustos'ta tesbit edilmişti. Bu müddet zarfında...

Asker ailelerine aylıkları dağıtılıyor

Asker ailelerine İkinci Teğrin aylıklarının tevzine dününden itibaren başlanmıştır. Yardım tevzilatı bundan sonra her ayın 17 nci gününden itibaren cüzdan numara sırasile yapılacaktır ve ayın 28 ine kadar ikmal edilecektir.

Hergün 500 asker ailesinin aylıkları verilecektir.

İstanbulun 3 senelik nafia programı

Nafia Müdürlüğü, İstanbul vilâyet muntakasında yapılacak nafia işleri ne âid üç yıllık bir çalışma programı hazırlamaktadır.

Bu programla vilâyet hududları dahilinde yeniden bir kısım yollar yapılacak, bazı yolların asfalt kaplamaları ve esaslı tamirleri ikmal olacaktır.

ISTER INAN, İSTER İNANMAI

Dün bir sabah refikimizde şu sahtirleri okuduk:

«Dünkü akşam gazetelerinden biri, ekmeğin bugünden itibaren 20 para fazlasile 13,75 kuruşa satılacağını yazmışsa da belediye reis muavini bu haberin yanlış olduğunu bildirmiştir. Ekmeğe zam yapılması hakkındaki müracaat belediye daimi encüminde teklif edilecek ve narkin artırılmasını icab ettiren sebeb kuvvetli görülürse, zam yapılacaktır.»

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından un fiatlarına bir miktar zam yapılması üzerine belediye daimi encümeni Pazar günlük nüshamızda yazdığımız gibi ekmeğin narkından itibaren yirmi para fazlasile 13 kuruş 30 para olarak tesbit ve dün, kü gazetelerde ilân etmiş. bu zamın tatbikına da dün sabah bütün firmalarda başlanmıştır.

ISTER INAN İSTER İNANMAI

Olur mu?

Bu zavallı san'atkâra yarım etmeliyiz

Teessürle haber aldık ki, halk sahnasının 55 yıllık emekleri, meşhur Kemal Baba, aç, hasta ve sefil bir vaziyette, evinde her türlü yardımdan mahrum olarak yatmaktadır.

Kemal Baba, bugün ortaoyununun ve tuflat sahnasının en yaşlı mümessilidir, 55 sene bilâfâ, sula sahneye hizmet etmiştir. Bu gün onun bir lokma ekmeğin, ya, kaçak odundan, içecek ihtiyaç mahrum olarak, ölümlü bekleyiş yükleri acısı bir facladır. Belediyemizin bu san'atkâr hemserisi, ni hımaye edeceğimiz ümid ediyoruz. Bir ihtiyar san'atkârın bu vaziyette bırakılmaması lazımdır.

Olur mu?

Kız lisesinde talebeden toplanan para meselesi

Dünkü sabah gazetelerinden birinde, birkaç senedenberi İstanbul Kız Lisesinde jimnastik salonunun tamiri için talebeden her ay 10 ar kuruş toplanmasına rağmen salonun hâlâ bitirilemediğinden bahisle bu paraların nereye sarfedildiğine dair bir yazı çıkmıştı.

Bu mesele etrafında dün, Maarif Müdürlüğü Tevfik Kut bir muharririmize aşağıdaki izahatı vermiştir:

«Yapılan neşriyat üzerine Kız Lisesinde jimnastik salonunun tamiri için toplanan para makbuzu ve listelerini getirttim. Tetkikatım neticesinde paranın okul spor yurduna toplanmasınınin 28 inci maddesine uygun bir şekilde toplandı neticesine vardım. Toplanan para ile de okulun spor yurdu için muhtelif jimnastik malzeme ve âletleri alınmıştır. Okul idaresi bu paranın verime si için hiç bir talebeyle mecbur tutmadığı gibi şimdiki kadar bu hususta böyle bir şikâyet de yapılmamıştır.»

Ekmeğe telâşında iken cüzdanını çarptırması

Kasım paşada oturan ve Tahtekalede açılık yapan Behri, dün Uzun Çarşıda Petronun fırından ekmeğe almakta iken, kalabalık arasında mekul bir yankesici tarafından içinde 25 lira bulunan cüzdanı gümüş saatı aşırılmıştır.

Bir müddet sonra işin farkına varan Behrinin müracaatı üzerine zabita bu mekul yankesiciyi yakalamıştır.

Aşçının cüzdanına saatini aşırıldığını iftira eden yankesici sabıkahardan Rüstem adında birdir.

Cür'etkâr sabıkâlı hakkında lâzım gelen takibata başlanmıştır.

Nakliye kamyonlarına zam

Kömür depolarında satılan kömür, leri evlere kadar nakleden kamyon sahipleri fiat mürakabe bürosuna müracaat ederek nakliye fiatlarına zam istemişlerdir. Geçen senedenberi benzin fiatlarının yükseldiğini, resimlerin arttığını ve benzin satışlarının tahdid edildiğini ileri süreren kamyon sahiplerinin bu iddiaları tetkik edilmiş ve fiatlara % 50 zam yapılmasına karar verilmiştir. Bu zammın kömür fiatlarına doğrudan doğruya bir tesiri olmayacaktır.

Sabahtan Sabaha:

Bir edebiyat Vazifesi

Burhan Cahid

Dostlarımdan birinin genç kız Amerikan kolejinde okuyor. Lise kısmında, geçen gün ziyaretlerine gitmişim. Babası dedi ki: — Bizim kız artık yüksek edebiyat derslerine başladı. Bu hafta edebiyat hocaları mühim bir vazife vermiş.

Alâka gösterdim: — Nasıl vazife bu? — Moliér'in Tartufe eserini tercüme edenlerden Ahmed Vefik paşa ile Ziya paşanın tercümele arasında mukayese yapmak.

— Ya!! Hayretimden cesaret alan dostum güldü:

— Nasıl yüksek edebiyat değil mi? Yalnız hocaları in'af etmiş, bu mukayesenin Maarif Vekâleti tarafından negredilen aylık tercüme mecmuasındaki örnekten ilham alınmamı tavsiye etmiş.

Tercüme mecmuasında böyle bir mukayese yapıldığını hatırlamıştım. Fakat böyle bir mukayesenin lise talebesine münasebetini anlayamadım. Taze Türk edebiyatını bile hazmedemeyen lise talebesinin Tartufe'ye ve onun Ziya paşa ve Ahmed Vefik paşa gibi ağıdalı üslûb sahibi Türk klasikleri kaleminden yapılmış tercümesini nasıl kavriyacağını kestiremedim. Eğer lise programlarında garb ve şark klasikleri hakkında talebe fikri vermiye dair bir kayıt varsa bu daha sade şekilde anlatılabilir. Böyle bir tercüme mukayesesi yapmakla Moliéri anlamamanın imkânı olmadığı muhakkaktır. Böyle bir karşılaştırma belki üniversitede yapılabilir. Çünkü meslekî terdisat buna müsaidir.

Lisede verilecek edebiyat dersi edebî zümreleri ayırd edecek ölçüde ve sade izahlardan ibari olmamalıdır. Ben bu kanaatimeyim. Herhalde hocaları olan dostum Faruk Nafiz talebesinin idrak seviyesini tartmış olacaktır.

Fakat bu, avni derecedeki lise llerde tatbik edilirse müsbet netice alınacağını zannetmem.

Burhan Cahid

Lâstik ve şosonların kavafı tevzii işi tanzim edildi

Lâstik ve şosonların şehirdeki perakendecilerce ticaretine muntazam bir şekilde tevzi edilmesi için alınan tedbirler genişletilmektedir. Şimdiki kadar yerli lâstik imal eden mühim bir fabrika ile anlaşılması ve tevziat esikidenberi kavafıka uğrayan kimselere tevzi temin edilmiştir. Diğer fabrikaların da bu karara uyarak satış yapmalarını temin edilecektir. Zira bugün lâstik fabrikalarından mal alanlar piyasaya arz etmedikleri ve % 17,5 oran perakende kârını % 40-45 e kadar çıkartarak taşraya satış yaptıkları iddia edilmektedir.

Burhan Cahid

RADYO

SALI 18/11/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.) 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saati, 8.30: Senfonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Beraber şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salon orkestrası, 19: Fasi heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Saz eserleri ve oyun havaları, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Kemal soloları, Sedat Ediz, 21: Zirâat takvimi, 21.10: Bach ve Handel'in eserlerinden (Pl.), 21.30: (100 seneye özel nasil yapıyoruk), Erdemend Ekrem Talu tarafından, 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri; borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

İstanbul borsası

17/11/941 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.20	
New-York	100 Dolar	133.30	
Cenevre	100 İsviçre Fr.		
Madrid	100 Peçeta	12.84	
Yokohama	100 Yen		
Stokholm	100 İsviç Kr.	30.75	
Bir altın lira		25.80	
24 aylık bir gram külçe altın		358	

Esbah ve Tahvilât

% 7 1941 Demiryolu 19.35
Merkez Bankası 133.—

TAKVİM 2inci Teğrin

Rumi sene 1857	18	Arabi sene 1890
2inci Teğrin 5	Sah Kasım 1941	Kasım 11

GÜNEŞ		Şevval		İM-ÂK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 51	5 08				
2 02	12 19				
Öğle		İkinci		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 11 50	14 08	16 48	18 24		
E. 7 10	9 44	12 —	1 85		

Beyaz ekme mi, yoksa esmer ekme mi?

Kepekli ekme sulh devirlerinde de yenmeli

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Ekmeğin biraz kepekli olmasının yarar verilelidenberi gördük ki beyaz ekme şehirlerimizde adeta bir iptilâ haline gelmiştir. Bir parça beyaz ekme alabilmek için hekim hekim dolayı rapor arayanlara ne kadar sık tesadüf ediliyor! Bu beyaz ekme tiryakileri grup gruptur. Bunlardan bir kısmı barsak rahatsızlıklarına beyaz ekmeğin deya olduğuna inanırlardır. Bir kısmı kabızlarını esmer ekmeğin arttıracığını sanırlardır. Diğer bir kısmı hiç bir şikâyet esasa dayanmadan her şeyin incisini istedikleri gibi unun da incisini arırlar. Bunlar aleliktik incelik müptelâsıdır. Bazıları da eskiden ekmeğin beyazını siyahını hiç seçmedikleri halde ekmeğe biraz kepek karışınca birdenbire beyaz ekmeğin meftununu oluvermişlerdir.

Görülüyor ki bu işde ilmi hakikati bütün açıklığıyla söylemenin zamanı gelmiştir. Evvelâ şu vak'ayı tesbit edelim: İnce un yapmak tekniği, nisbeten yeni bir şeydir. İnsan oğlu asırlarca kaba ve siyah ekme yemiştir. Bu ekmeke kepek bulunduğu gibi buğday ve arpa tarlasında yetişen her çeşid mahsul de karışık bulunuyordu. Bu na rağmen, dişta doğrusu belki bu sayede bugünkü kadar barsak rahatsızlığı görülmezdi. Her şeyin özünü, incisini yemenin faydalı olacağı telâkkisi gıdayı sırf kalori bakımından mütealea etmenin bir neticesiydi ki ilim bu görüşün hatalı ve tehlikeli olduğunu meydana koymuştur. Gıdanın kaloriden ibaret olduğu düşünülüyor o devirlerde kalorisi az olan her şey lüzumsuz bir yük sayılırdı. Çorbanın mide usaresini lüzumsuz yere sulandıracığı, kaba unun kalorice düşük olduğu için zararlı olacağı gibi telâkkiler hep o gelip geçmiş devrin telâkkileridir.

Son on beş senenin araştırmaları bu görüşün hatalarını açıkça öğretti. Bugün biliyoruz ki pirincin kapuğunu soyarak atmak ve ancak içini yemek milyonlarca Çinli ve Japonun hayatına mal olmuştur. Çünkü bu adamın ar yegâne gıdaları olan pirinci yerken attıkları kabukta hayat için elzem olan vitaminlerin bulunduğu nun farkında değillerdi. Bugün pirincin kabuğuna bir hayat eksiri gözetmekle öğretilmiş bulunuyoruz. Şüphesiz aynı mütealea buğday, çavdar, arpanın yanı ekme yapılan hububatın kabukları için de variddir. Halbuki ince un elde etmek için bu kabuk kısmı eleniyor. Böylece hayat için elzem vitaminlerin bir kısmı atılmış oluyor. Eğer bu ince ekmeğe meraklı olanlar sebze ve meyva da alamıyorsa ki bugünkü hayat şartlarında bu gibilerin sayısı az olmasa gerektir. kötü ve eksik besleniyorlar demektir. Bunun elmi akıbetleri olabilir. Fakat esmer ekmeğin beyaz ekmeğe üstünlüğü yalnız vitamin farkından ibaret değildir. Biliyoruz ki konfor içinde yaşayan insanların birçoğu barsak tenbeliğinden, kabızdan, şikâyetçidirler. Barsağı işletmenin iyi çaresi barsaklarda mutedil bir miktarda gaz teşekkülüne imkân vermektedir. Bu gaz barsak cidarlarını iter, böylece barsak sinirlerini tenbih eder ve barsağı işletir. Barsakda mutedil bir miktar gaz

meydana getirmenin en iyi çaresi kaba undan ekme yemekdir. Çünkü böyle unlarda selluloz dediğimiz nebati bir zar maddesi bulunur. Bu madde barsak mikrobları tarafından parçalanır, bundan da gaz meydana gelir. Demek ki buğdayın kabuğu, unun kepeği barsaklarımız için tabii bir ilaçtır. Halbuki birçokları bunun aksini vaki zannediyorlar. Ve kaba ekmeğin barsaklarını tahriş edeceğini tahmin ediyorlar. Ne kadar yanlış... Çünkü en kaba ekme bile mideden barsağa süye halinde geçer. Fakat esmer ekmeğin beyaz ekmeğe üstünlüğü bununla da kalmaz. Kendisine güvenilen ilim adamları son zamanlarda kanser gibi, damar da kan pıhtılaşması gibi bilhassa medenî memleketlerde fazla görülen hastalıkları da ince unla ilgili bulmaktadırlar. Bu zevat hububat tarlasında biten ve una karışan taltı bazı mahsullerin bu hastalıkları önleyici bir tesir yaptığını ileri sürmüşlerdir. Meselâ buğday tarlasında biten çavdar mahmuzunun kanserin zuhûruna mâni olduğu tahmin edilmektedir. İptidai insanlarda bu hastalığın hemen hiç görülmemesi kaba unun çavdar mahmuzunu ihtiva etmesine atfedilmektedir. Velhasıl bütün ilmi deliller kaba unun ve esmer ekmeğin lehindedir. O kadar ki bazı Avrupa memleketlerinde kaba un taraftarları cemiyetler kurmuşlar ve bu hakikatleri halka anlatmayı bir ilim ve memleket davası saymışlardır. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bazı şehirlerimizde beyaz ekme ip.

(Devamı 4/2) de

Söz arasında

Ölüm şoförleri

Amerikada 700 lira aylıklı şoförlükler var? fakat talib bulunmuyor

Birleşik Amerikada Türk parasile ayda 700 lira maaşlı şoförlük vardır. Fakat bu şoförlüklere talib olan cesur adamlar pek azdır.

Bunlara «Ölüm şoförleri» denilmektedir. Maaş gerçe yerinde ise de her an havaya uçmak tehlikesi karşılaştırmaktadırlar.

Birleşik Amerikada Pensilvanyada, Teksasda, Oklahomada hergün «Ölüm şoförleri» aranmaktadır. Bunlar «Çorba kamyonlarını» idare edeceklerdir.

Kendilerinden istenilen alelade şoförlüktür. Fakat her an hayata veda edecek şoförlük... Gün geçmez ki bu çorba kamyonları şoförleri ile birlikte birdenbire yok olmasınlar...

Eylül ayında Teksasda Perdsworth mevkiinde böyle birdenbire yok olan kamyonların adedi beşi bulunmuştur. Bu kamyonların yerlerinde huni şeklinde çok derin birer çukur bulunmuştur.

Okuyucularımızı tenvir edelim: «Çorba kamyonları» ismi verilen kamyonlar petrol mmtakalarına elzem olan nitrogliserinleri taşımaktadırlar. Malûm olduğu üzere petrol kuyuları içinde damarları tükenerler! bu madde ile infilâk ettirerek uyandırılır. Bu kamyonlar alelade kamyonlar değildir. Asağı yukarı yelpaze tarzındadırlar. Bülmelere ayrılmışlardır.

Yollardaki sarsıntuları hiç indirmek için her bölme kauçuklarla ayrılmıştır. Nitrogliserini tarif etmeğe hacet yok! Bu maddenin müthiş bir infilâk kuvvetini haiz bulunduğunu bilmiyen yoktur. En ufak bir sarsıntı bu maddeyi infilâk ettirmeğe kâfi gelmektedir.

Her türlü kazaları önlemek gayesiyle bu «Çorba kamyonları» ancak geceleri sefer etmektedirler. Hep tenha yollar, dan geçerler... Renkleri ateş kırmızıdır. Onları görenler hemen sağa sola kaçarlar. Bu yollardan bile geçecekleri sırada polis inzibati tedbirler alır. Şoförlerin herhangi bir yerde velev bir saniye bile durmaları yasaktır. Şoförlere mil başına bir dolar verilmekte dir! Günde asgari 25 mil katetmeleri mecburidir!

700 lira alanlar parmakla gösterilecek kadar azdır.

Her saniye ölümle karşılaşmaları mukadder olan bu adamlar çelikten silinirlere ve salim beyin ve iradeye malik bulunmaktadırlar. Kumpanya hayatlarını sigorta da etmektedir.

İçki, sigara istimal etmeleri de men olunmuştur.

GÖNÜLİSLERİ

Bu meselenin halledilmesi de mümkündür

Bir genç kız, belki zararı dokunur düşüncesiyle oturduğu semti söylemeye, yim, İstanbullu bir genç kız,

Kendisine vermektüğüme ihtimal gör, düğü nasihatleri peşinden reddederek benden büsbütün başka mahiyette bir tavsiye istiyor.

Bu genç kız iyi tahsil görmüş, iyi

bir ailenin çocuğudur, bu dakikaya kadar hiçbir aşk oyununa dalmamış, hiç kimseyi sevmemiştir. Kalbi yeni çarpıyor, maalesef kalbini ilk defa olarak çarptıran erkek bütün meziyetleri nefsinde toplamış olmakla beraber kendisinden yaşça 17 yaş büyük. İlave (Devamı 6 ncı sayfada)

“Son Posta,,nın bulmacası : 9 - 5)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Bir soyadı (6), Zaman (3).
- 2 — Beraber (3) Ramazanın en mübarek günü (5).
- 3 — Meyvahoş (3), İği (5).
- 4 — Kamer (2), Başına «a» gelirse istikbal olur (2).
- 5 — Vade (4).
- 6 — Boy değil (2), Flört (3).
- 7 — Suç işle, mek (7), İsim (2).
- 8 — Sonuna «ki» gelirse bir iş, ki olur (2), Boğaz ağrısında gargara yapılır, beyaz bir madde (3). Sonuna «i» gelirse halk olur (3).
- 9 — Başına «a» getirin, üve olsun (2), Okuması, yazması yok (4).
- 10 — Atlara yapılır (5), Sonuna «a» koyarsanız telmih etmek manasındadır (2).
- 11 — Merd (2), Ar, haya (3).
- 12 — Elektrik fenerinde bulunur (3), Çocuğun emdiği (4).

- 1 — Beyoğlunda bir semt (8), Örnek (3).
- 2 — Başına «k» koyarsanız gücün aksidir (4), Boyun eğmek, kabul etmek (4).
- 3 — Yağmurdan hâsil olur (3), Sularını yükselmesi (3), İş, hareket (4).
- 4 — Çıkışın aksi (4), San'at (2).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

- 5 — Her şeye karışan (5), Sonuna «r» gelirse yağması yakındır (2).
- 6 — Atın ayaklarında vardır (3), Su (2), Sonuna «r» gelirse altın olur (2).
- 7 — Geniş değil (3), Aralarına «a» gelirse içine öteberi konur (2), Bir meyva (4).
- 8 — İğri değil (3), Sonuna «ş» koyun, uçsun (2), Emmekten emri hazır (2), Fransızca harfi tarif (2).
- 9 — Askerler (4), Bir erkek ismi (4).
- 10 — Köpek (2), Bir erkek ismi (4).

Loyd Corc gibi laf eden Agobyany

— 155 —

Galatada (Yaldız) hanında yazıha- nem vardı. Fakat iki kapılı büyük bir ardiyeye muhtaçtım. Arayan mevlâsını da bulur, belâsını da derler ya. Güzel bir ardiye bulduk Arka tarafında kü- çük bir kapısı vardı.

Firmam: (Şehremaneti mecmuası müteahhidiği), gazetelere bir ilân ve- rerek bir liste neşrettim. Bu listede neler yoktu:

Yağ, pürneç, soğan, fasulye, zeytin, yağ, nohud, bakla, peynir, (Şehrema- neti mecmuası müteahhidiği) bu er- zaki acele mübayaâ edecekler.

Nümuneler gelmeğe başladı. Meşhur bakkal Agobyany:

— Ka ahbar. Bunların hepsini ben- deniz verebilirim. Hatta zâtı âlinizle ayrıca da hususî görüşebilir, yapacağı- nız hizmetin altında kalmıyacağımı da arz ederim (!) diyordu.

Yağdan başka diğer mevaddı ver- mek üzere de Mişolam namında bir Yahudi tacir geldi:

— Bizim malları hem iyi, hem ucuz paşam. Nasın isterseniz amma; ben- deniz öyle görüyorsunuz ki bizim malları alırsanız iki taraflı kazanacaksınız.

Yağ tüccarı Manastırlı Hamdi e- fendî:

— Mori vallahî beyefendi, diyordu; benim yağlarım hilesizdir. Bizde hileli iş yok. Biz Arnavuduz. Bir laf, bir pay gamber, bir besa, o kadar. Benden a- lırsanız, size bir İskodra pıllâvı de ye- dirmek borcumdur mori vallahî.

Benim niyetim İskodra pıllâvını hem Ermeniye, hem Yahudiye, hem Anna- vuda üçüne birden yedirmek değil miydi?

Dört tane tahsildar buldum. Getir- dikleri nümuneleri büyük bakkalara gösterterek yüzlerce kişi müsteri bul- dum. Müsterinin böyle çabuk bulun- masında da hikmet vardır. Meselâ no- hudu ben (15) kuruştan alıyorsam (8) kuruştan veriyorum. Paralarını babam vermedi ya? Ahali bel bol yesin!

Ermeniye çağırıldı;

— Agobyany efendi.

— He, buyur beyim.

— Şu miktarda malları getir, ardi- yeme teslim et, gel parasını al.

— Başüstüne. Hem zâtı âlinizle de ayrıca görüşeceğim beyim.

— İnşallah. Sen paralarını deste deste al da, arada bizi görürsün. Za- ten artık bizi unutmazsın.

— Tabii beyim. İnsanlık unutulur mu?

Yahudi Mişolamı çağırıtım:

— Mişolam efendi...

— Buyur beyum.

— Listeyi al, malları ardiyemize teslim et. Gel paraları al.

— Bizim mallar beğenildi mi?

— Elbette. Ben gayret ettim.

— Çok teşekkür ederim paşam. Te- veccühünüzü unutmam.

— Teşekküre hacet yok. Biz kime iyilik yaptıkça zaten bizi ölüncüye ka- dar unutmaz ki...

— Tabii paşam. Tabii paşam. Allah ömürlerinizi uzun etsin.

Arnavudu çağırıtım:

— Hamdi efendi.

— Söyle beyim.

— Yağları getir. Ardiyeye teslim et, gel parayı al.

— Mori vallahî bizim yağlar beğe- nildi mi?

— Elbette. İş ben yaptım. Fakat iki gün çalıştım.

— İskodra pıllâvı hazır mori vallahî Mahmud Bey.

— Pıllâv da bir şey mi?

— Nâcin mori?

— Öyle ya? Senin için iki gün ça- lıştım. Paralarını deste deste alacaksın. Bana bir İskodra pıllâvı, ha. Çok çok yarımlı kurus.

— Ölüncüye kadar seni unutmam ki mori, sana kuzu getireceğim, kuzu.

— Ölüncüye kadar ben unutmaya- cağına eminim amma; kuzu getireceğil- ne emin değilim.

Ardiyeye birçok boş gaz tenekeleri doldurmuştum.

Arabalarla mallar ardiyeye geliyor; arka kapıdan diğer arabalara konula- rak istiyen bakallara tevziye gidiyordu.

Akşam üstü bakkal Agobyany geldi:

— Teslim ettik ardiyemize. Mecmuu bedeli 2370 lira tutuyor...

— Depoda mallar tartıldı mı?

— Hayır.

— Resmî sipariş tatlımadan alınır mı?

— He. Doğrudur.

— Yarın öğleden sonra gel... Tartıl- m. Paraları verelim.

— Öğleden evvel olsa?

— Şehremanetinde işim var. Öğle- den sonra gel. Beş dakikada muame- leyi yaparım.

— Başüstüne paşam.

O defolup gitti. Arkasından Mişo- lam geldi. Arkasından Arnavud Ham- di geldi. Hepsine ayrı masah ekudum. Hepsini yarın öğleden sonra gelmek ü- zere gittiler.

Ertesi günü öğleye kadar malların satışı bitmişti. Beş bin liradan fazla para toplanmıştı.

Yazıhaneyi ve ardiyeyi açık bırak- rak tabanı kaldırdım.

Doğru: İzmir.

Sonradan haber alıyorum:

Ermeni Agobyany, Yahudi Mişolam, Arnavud Hamdi evvelâ yazıhaneyi gelmişler:

— Mori vallahî, ne in var, ne şey- tan...

Ardiyeye gitmişler:

— Kavuy. Boş gaz tenekeleri kal- mış. Verdiğiniz mallar nerede?

Şehremanetine baş vurmuşlar:

— Bizim iş nasın oldu? Mallar gitti.

Kime derdlerini anlatacaklar: Mar- ko Paşaya:

— Mori Yahudi ne yapalım şimdi.

— Biz mallar gitti.

— Kavuy şeytandı, ne idi bu herif?

Ahbar bu işi nasıl yapalım bileorsu- nuz Evvelâm bir şikâyet edelim. Mu- amelemiz yürütsün. San'yan bakkal A. gobyany derlerse Bahkazarında bir ta- nedir Büttün Bahkazarı tüccarları pıvasanın her oynayımda bana akıl danışır. Bu herif biz nasıl olsa ya- kalarız Gün 12 saat değildir. Odasını açık bırakmış Elbette gelecek. Dört saat ben otururum. Dört saat Yahudi oturur. dört saat sen oturursun. Oda- sında bekleriz.

— Mori gelmez vallahî. Bu herif şeytan be?

— Gelmez olur? Bugün gelmezse yarın gelir, bu hafta gelmezse gelecek hafta gelir, bu ay gelmezse gelecek ay gelir. Dünyada sebat kadar iyi bir şey vardır? Sebat edelim. diğimizi sıkalım. Odasında nöbet bekliyelim. Gelmes- kuvarından bakalat. (çakar parası- nı) diye gırtlâvına sarılız. Bu hesab- tıpkı (Loyd Corc) kafası değildir? Daha ne istersunuz ahbar? Daha ne istersunuz?

(Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Hergün

(Baş tarafı 2 nef sayfada)

sademeleri ile uzak şark meseleleri gittikçe gerginleşerek, fakat alâka- darlar arasındaki bağ hiç bir za- man kopmuyarak, kopacağı da benzemiyerek devam edip gidiyor.

Ekrem Uşaklıgil

Belediye reis muavini Ankaraya gitti

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmiştir. Lütfi Aksoy Ankarada birkaç gün kalarak belediyeyi alâkadar eden muhtelif işler etrafında alâkadarlarla temaslarda bulunacaktır,

«Son Posta» nun aşk ve macera romanı: 21

KADIN BİR DEFA SEVER

YAZAN : CEVAD FEHMİ

O tarihten sonra Feyzullah efen- di Ahmedin blaman düşmanı kesildi. Hâdisenin ertesi günü tanı- madığı bir adam ondan şu haberi getirdi:

— Müfettiş bey tez buradan savu- şup gitsin. Bu elbet hakkında hayırlı olur. Yoksa başına gelecek şeylerden mes'uliyet kabul etmeyiz!

Bu Feyzullah efendinin ilânı harb- kararı idi. Ahmed haberi sükûnetle karşıladı. Gülerek cevap verdi:

— Feyzullah efendiye selâm söyle- yin. Deyin ki müfettiş bey nezarete mektub yazarak işlerini isâha muh- baş gördüğü bu muntakadan daha bir kaç sene alınmamasını istemiş, Mem- lekette kanun var, adalet var ve za- ten Ahmedin başına gelecek şeyler- den hiç bir zattan Feyzullah efendiye mes'uliyet terettüb etmez. Kasavet çekmesin!

Ahmed bu cevabla harbi kabul etmiş oluyordu. Elbet böyle kuru gü- çlülere pabuç bırakmazdı. Memle- kette kanun hâkim iken namuslu bir adama kim ne yapabiliirdi ki... Fakat kanun ve adalet kuvvetlerinden bah- seden Ahmed memleketinde bir de es- raf ve mütagallibe denen bir kuvvet olduğunu unutmamıştı. Bunu hatırla- mak için aradan çok uzun zaman geçmesine lüzum kalmadı. Feyzullah efendinin gönderdiği haber munta- kası dahilindeki birçok gizli düşman- ların Ahmed aleyhine harekete geç- meleri için bir işaret olmuştu. Artık gün geçmiyordu ki muhtelif yerler- den muhtelif imzalarla kendi hak- kında nezarete bir şikâyetname gön- derilmesin.

Nezarete müsteşar olan hocası bunları hasuraltı etmekle beraber Ahmede de vaziyeti haber vermekten geri kalmıyordu. Şikâyetler tevafî ettikçe bu mektupların edası da ya- vaş yavaş değişiyordu. Ahmed orman memurlarıyla birleşerek halkı soyu- yormuş. Gece gündüz sarhoş oluyor, namuslu insanların karı ve kızları- nı satıyor, bir takım uygunsuz ka- dınlarla safahat âlemleri tertib edi-

yormuş. Devletin işlerini yüzüstü bırakmış. Hazine zarar ediyormuş. Bu şikâyetnamelerin muhtelif yer- lerden muhtelif imzalarla gelişti ilk mektuplarında «tabii bunların hiç bi- risine inanmıyorum. Fakat birçok düşmanlar peyda ettiğin anlaşıyor. Daha müteyakkız ol» diyen hocasını da şüphelendirmiş, Ahmede nasihate başlamıştı. Artık sık sık «Gel, ısrar- dan vazgeç, seni bir başka yere neis- ledeyim» diyordu. Fakat Ahmed ayak- direyor, mantakasının değiştirilmesi- ne razı olamayacağını, kendisi için şeref ve haysiyet meselesi addettiği bu davada bir adım gerilemektense memuriyet hayatına nihayet vermiye razı olduğunu bildiriyordu.

Nihayet Feyzullah efendi partiz- kat'i neticeli meydan muharebesine mâincer olan büyük taarruza girişti. Bir sabh dairede otururken munta- kasındaki orman memurlarından Hü- seyin efendi ezile büzüle içeri girdi. Bu adam o muntakanın yerlisi idi. Küçük gözleri, sivri burnu ve müba- lâğalı yastaklanma'arile doğru bir insan o'madığı şüphesini uyandı- rırsa da Ahmed şimdiye kadar he- sâplarında bir pürüz görmemişti.

Hüseyin kasabada görülecek mü- him bir işi olduğu için kendisin- den birkaç gün izin almıştı. İşte şimdi o iznini istimal ediyordu. Fa- kat mühim bir müşkül ile karşılaş- mıştı. Kasabada misafir kaldığı yer- den şüphe ediyordu. Yanında bütün hayatı müddetince dışından tırnağın- dan arttığı 50 altın vardı. Eğer bu para giderse onun için ölüm demektir. Müfettiş beyden ricaya gelmişti. Ka- sabada bulunduğu müddetçe, razı ol- lursa, bu parayı kendisine bırakacak, giderken alacaktı.

Ahmed, bu arzuya memnuniyetle muvafakat etti. Hüseyin efendi pa- raraları saydı. Tam ayrılıp giderken birden kapı açılarak içeriye memur- lar doldular. Ahmed elinde paralar- ın şaşkın şaşkın baka kalmıştı. Buna mukabil orman memuru sıcak neda- met yaşları dökerek:

— Bir cahilliktir ettim. Müfettiş beyin sözüne uyarak el altından bir- çok kereste sattım. Bir çok usulsüz ruhsatiye verdim. Defterlerde de tah- rifat yaptım. Şimdi bu işlerden onun- payına düşen 50 altını teslim gel- dim! diyordu.

Ahmed yediği bu darbe karşısında birden kuvvetinin kesildiğini, mağ- lûb olacağını hissetti. Demek Hüse- yin, Feyzullah Efendinin adamı idi. Onu vurarak ağasını memnun et- mek için hapsi bile göze almıştı. Öyle ya niçin olmasın? Feyzullah Efendinin Hüseyini birkaç hafta için- de haptisten kurtarmayı ve sonra o- nu binbir şekilde taltif etmeyi vâ- detmediği ne mafûmdu? Bunu nasıl olup da hesaba katmamıştı.

Uğradığı felâketin verdiği yetiyle bu alçak adamın boğazına atılmak- ı istedi. Fakat etrafını kusatmalar bi- rakmadılar.

Muhakeme çabuk başladı. Hüseyin hâdisasında musurdu. Müfettiş kerâhî- le birliktir. Şimdiye kadar birçok de- falat ona rüşvet vermiş, en sonuncu- sunda da işte yakalanmıştı. İddiasının isbat etmek pek kolaydı. Defterlere tetkik edilirse yaptığı tahrifat derhal meydana çıkacaktı.

Adam kendisini ve Ahmed'i mah- kûm ettirmek için elinden gelen her- şeyi yapıyor ve Ahmed bunlara sü- kûta mukabele ediyordu. Müdafinin- sadedinde Feyzullah Efendinin ken- disine olan düşmanlığından tahsedec- ek oldu. Fakat bu düşmanlığa sebep ne idi?

Hâkim soruyordu:

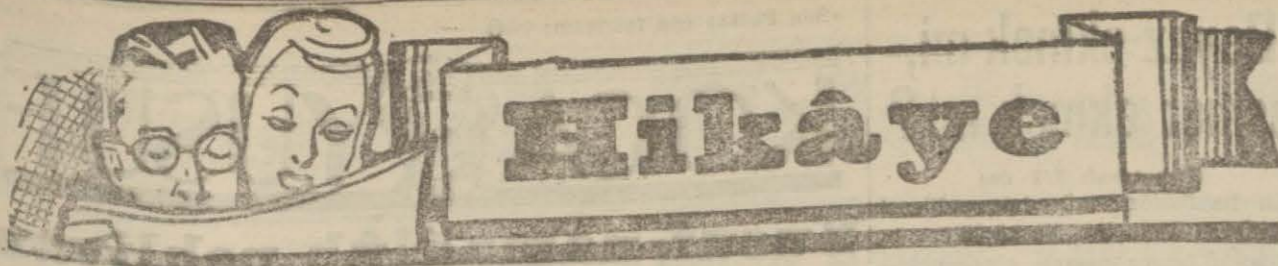
— Feyzullah Efendi sizin niçin düşmanınız oluyor? Aranızda bir ha- dilse mi geçti?

Ahmed geçen hâdiseyi nakle ma- zırlanırken gözlerinin önüne hiçbir- lüçkura ağlıyan genç kızın hayalet gel- di. Onun sevdiği delikanlıya verildiğini duymuştu. Şimdi bu hayatının en mes'ud dakikalarını yaşıyan yeni- gelinin bir gece sarhoşluğundan istik- fiade ederek kendi koynuna girdiğini mi söyleyecekti?

Hâkim sualini tekrarlardı:

— Feyzullah Efendinin size düş- manlığının sebebini anlatır mısınız? Ahmed yumruklarını sıkarak ve dudaklarını dişlerle kanatarak sus- tu.

(Arkası var)

Kapalı dükkânlar

Yazan Somerset Maugham

Çeviren: İbrahim Hoji

te gelen herhangi bir kadın veya bir erkek yüz altın doları bayılıp, otuz gün de burada alkamet etti mi? helâ, linden azad buzad olabilir, kocasından veya karısından ayrılabilir. Öyle mahkemeye gitmek, avukatlara baş vurmak külfeti yoktur.

Ve tahmin ettiğiniz gibi bu mes'ud ülkeye birleşik devletlerin her köşe bucagından bir kadın akınıdır başladı. Çalışanı, hazır para yeni, zevk peşinde koşanı, moda düşkünlü mü ne ister, her çeşidi, boy, renk ve güzellik, te kadınlar büyük meydana, oteller, de görülmeye başladılar. Buraya işi, yen vapurlarda yer bulmak Tanrının en büyük lütfü oldu. Mes'ud ülkenin payitahtı öyle bir bolluğa, zenginliğe kavuştu ki, gayet az bir zamanda bir Ford otomobili olmayan tek bir avukat kalmadı.

Grand otelin sahibi Don Agosto masraf etmekten çekinmiyerek bir sü- rü banyolu daireler yaptırdı. Öyle ya- kaz gelecek yerden tavuk esirgenir miydi? Zira müthiş para kazanıyordu, ve eski reis'in aslıdaki havagazi dire- ğinin önünden,

— O, büyük adamdı. Günün birin- de heykellini dükcecekler... diyerek is- lavroz çıkarılmadan kabul değil geç- mezdi.

Bu mes'ud şehre boşanmak için yal- nız kadınların gelmesi, hiç te tuhaf değildi. Zira erkekler böyle bir niyet uğruna en aşağı altı haftalarını fe- da etmeğe yanaşmıyorlardı. Amma ka- dınlar için böyle bir yolculuk işden değildi. Onun için de Grand otelin ek- ser müşterileri kadındı. Bunlar ögle ve akşam yemeklerinde küçük, dört köşe masaların etrafına toplanır, şam- panya içerek derdlerini dökerlerdi. Don Agosto, bu güzel mahlûkları sey- re gelen, generaller, albaylar (bu memlekette albaydan ziyade general vardı), avukatlar, bankerler, tacirler ve parlak delikanlılardan çok para kazanmakta idi.

Şurasını da itiraf etmek gerekir ki diğer yerlere nazaran, birçok faydala- rı, üstünlükleri bulunan bu küçük şehrin eğlence yerleri oldukça azdı. Köhne filmler gösteren tek bir sinema- sı vardı. Gündüz avukatımızla müşave- re eder, tırnaklarımızı parlatır, mani- kör yarar, az buçuk alışverişle avu- nabildiniz. Fakat geceler, ah geceler, bir türlü bitip tükenmek bilmezdi.

Boşanma müddeti için konan otuz günün pek çok olduğundan sızlanarak şikâyet edenler, vardı. Efendim, 48 saat nelerine yetmezdi ki?...

Fakat Don Agosto 'fikri icad' sahibi bir insandı. Günün birinde aklına bir

fikir geldi. Marimbayı çalan guata- maltecanları tuttu. Bir kere başladılar mı idi, hiç kimse imkânı yok yemede duramaz, ille dansetmek, dönmek, çıl- gunca dönmek ateşle yanardı. Tabii- tile de ilk akşam Grand otelde bulu- nan 25 kadın, topu topu üç seyyar a- centa ile dansetmekle doymayacak- larından generaller, albaylar ve şeh- rin delikanlılarını da bu zevkten mah- rum etmediler. İri, kara gözlü kâfirler ne de güzel dans ediyorlardı ve her gece aynı hal devam etti. Saatler öyle hissedilmeden geçti, uçtu, ve günler birbirlerini öyle çabuk kovaladı ki, şehrin bu otuz günlük muvakkat misa- firleri vaktin nasıl geçtiğini anlama- dılar, otelden ayrılrken de gözleri ar- kada kaldı. Don Agosto da costukça costu.

Müşterilerinin eğlenmesinden, zevk- lenmesinden hoşlanıyordu. Marimba çazının doğrusu misli menendi yoktu. Kadın müşterilerinin, kaytan büyük sübaylar ve şehir delikanlılarıyla danset- melerine bayılırdı. Don Agostonun bir huyu vardı. Muktesid idi. Onun için de geceleri saat on oldu mu idi, ko- ridorun, merdiven başlarındaki elek- trikleri söndürmeği âdet edmişti ve kaytan büyük sübaylarla, şehir deli- kanlıları da İngilizcelelerini ilerlettikçe ilerletmekte idiler.

Madam Karolinin dostu madam Karmençitaya giderek endişeli bir ta- varla derdestiği güne kadar her şey yolunda gitti. Malûm eisersi yer, bi- risi bakar, kıyamet te ondan kopar. Her iki kadın bir müddet görüşükten sonra Karmençitaya hizmetçiye seslen- di: «Çabuk koş, La Gorda'yı al, bura- ya getir» dedi. Vardakosta ve delikan- lılara taş çıkartacak kadar gürlü büyük bir kadın olan La Gorda derhal geldi ve üç hatun bir şişe Malaga şarabını paylaşarak bir meclis meşveret kur- dular. Sonunda yeni reise bir istida yazdı, her üçü de imzalararak «huzu- ra kabul edilmek» şerefini dilediler. Yeni reis dili ve gücü sayesinde bu mevkie yükselmis otuz yaşlarında ka- dar bir Amerikalı idi. Kâtiblerinden biri istidayı önüne koyunca:

— Bu üç kartaloz kartı da ne isti- yorlarmış?.. diye güldü.

Reis iyi huylu, uysal bir adamdı. Halk tarafından bu mevkie seçildiği, halktan biri olduğunu ve halkı hıma- ye ile mükellef bulunduğunu asla u- nutmazdı. Üstelik tüyleri yeni yeni çıkmaya başladığı sıralarda madam Karolinin yanında usaklık ta etmişti. Onları ertesi günü saat onda kabul e- deceğini bildirdi.

Tam vakitte her üç kadın türlü tür- lü sıkı kontrollardan geçerek, (zira reis canını hiç te ucuz satmak iste- miyordu) şehin odasına girdiler. Bu- rası hoşça bir yerdi. Birçok kâtibler bellerinde tabanca, ölelerinde yazı ma- şinesi habire rakırdatıyorlardı. Dişie- rine kadar silâhli bir iki delikanlı da sedirde yan gelmiş, kimi sigara içiyor,

kimisi de gazete okuyordu. Uzun boy- lu yakışıklı reis ise, o da diğerleri gi- bi belli tabancalı, misafirlerini ayakta kabul etti. Gülümseyip, şen bir sesle:

— Ke Tal, dedi. Sizleri buraya han- gi rüzgârlar attı sinyoralar?...

La Gorda konuştu:

— Ne güzel, ne alımlı olmuşsun Don Manuel. Tam erkek buna derler...

Reis misafirleriyle tokalaştı, mayeti de o vakarlı çalışmalarını bırakarak arkaya doğru iskemlelerine yaslandı- lar ve her üç kadınıla samimi bir su- rette merhabalaştılar, ne de olsa hep- si de eski dosttular. Artık sırası geldi ve söyliyebilirim ki, işbu üç bayan bu hür ve müstakil devletin baş kentinde, (nasıl arzedeyim) üç bas binanın, ya- ni sizin anlıyacağınız, üç gizli ve u- mumî evin sahibi idiler. La Gorda ile Karmençita İspanyoldular. Başlarında siyah tül, sırtlarında siyah dantelâ el- bise vardı. Fakat madam Kerall Fran- sızdı. Her üçü de geçkin kadınlardı...

Reis onlara yer verdi, Havera şara- bı, sigara sundu. Fakat kabul etme- diler. Madam Kerall:

— Hayır, teşekkür ederiz Don Ma- nuel dedi. Sizinle bir meseleye dair konuşmaya geldik.

— Emriniz?..

La Gorda ile Karmençita, madam Keraliye, o da ötekilerine baktı. On- ların başlarıyla işaret ettiklerini gördü- ce, işi anladı ve konuştu:

— Mesele şu Don Manuel, dedi. Biz yıllardır namusumuzla çalışan ve is- mimize en küçük bir leke bile sürdür- memiş olan üç kadınız. Bütün Ame- rikada bizimkiler kadar meşhur, ciddi üç tane müessesese bulamazsınız, bu da bu güzel şehrin namını arttırmak ba- ğından en ehemmiyetli noktadır. Meselâ daha geçen sene tam beş yüz dolar harcayarak kabul selonumu baş- tanbaşa billür aynalarla döşettim. De- ğim gibi namusumuzla çalıştık, ver- gilerimizi de gün geçirmeden ödedik, ödüyüz. Fakat geliniz görünlük ki, tohumu ekmişiz, başkaları meyvasını toplamak istiyor. İşte bu da gücümüze gidiyor. Yıllarca hiç eğri yola sapma- dan çalıştıktan sonra böyle bir mua- meleyle maruz kalmak haksızlık doğ- rusu...

Reis şaşırıldı:

— Fakat Kerai azizem, ne demek istediğiniz anlıyamıyorum. Yoksa bi- risi sizden kanunsuz yere para mı siz- dirmek, haberim olmadan rüşvet mi almak istedi?..

Dedi ve kâtiblerine şüpheli şüpheli baktı.

Kadın cevap verdi:

— Biz kanundan şikâyetçiyiz. İfâ- sımız, felâkete uğramamız muhakkak.

— İfâs mı?..

— Öyle ya. Bu yeni boşanma kanu- nu var mı, yok mu? Felâketimize se- beb olacak o. Bövie giderse iş yapı- mayacak ve güzel, şirin evlerimizi ka- pamak mecburiyetinde kalacağız, diye sızlanan, madam Karoli baş

kende, yabancı kadınların a- kin etmesi neticesinde işlerin kesada uğrayışını ve iki arkadaşıle birlikte vergilerini tam vaktinde öde- dikleri üç evin bütün müşterilerinin kaçışını, öyle apaçık bir surette anlattı ki, burada onun sözlerini aynen nak- letmekten utanırım. Evet, şehrin kay- tan büyükleri, bu evlere düşüp para harcamaktansa, Grand otele devam e- derek bedavadan, hattâ bazan üstelik para da alarak oradaki kadınlarla gö- nülleri eğlendirmek yolunu bul- muşlardı.

Reis delikanlıların tarafını tuttu:

— Onları haksız bulamaz, ayıblaya- mazsınız ki.

Madam Karoli bağırdı:

— Haksız bulmuyorum. Zaten bu iş hep kadınların başlarının altındadır, kıyor. Buraya gelip te elimizden ek- meğimizi nasıl alabilirler. Don Manuel sen bizdensin, o mel'un aristokratlar- dan değilsin. İşimizi bırakmamıza, dükkânımızı kapamamıza seyirci olu- san, sana ne derler?.. Soruyorum sa- na, bu reva mı?..

Reis cevap verdi:

— İyi amma, ben ne yapabilirim? Kadınları otuz gün kendi odalarında hapsedemem ki. Eğer bu yabancılar, da ciddiyet, vakar, his yoksa bunda benim suçum ne?..

La Gorda atıldı:

— İşin içinde parasızlık olsa ne ise. Herhangi fakir bir kız bu işi sırf ih- tiyacı için, para kazanmak için yapar, diyelim. Fakat bu karılar mecbur ol- madan aynı yolu tutuyorlar. İşte bunu anlıyamıyorum.

Karmençita da fikrini şöylece:

— Doğrusu bu boşanma kanunu pek zalim ve fena bir kanun!

Reis birden ayağa fırladı ve kolle- rini göğsünün üzerine çaprazlayarak konuştu:

— Memleketimize huzur ve sükun, ve büyük bir servet getiren bir kanuna liga etmemi istemezsiniz sanırım. Ben halktanım ve halk tarafından bu mev- kie seçildim. Ana yurdumun refahi, gelişmesi de en önde gelen arzumdur. Boşanma bizim en baş ticaretimizdir, ve bu kanun ise ancak cesedim çığ- nendikten sonra kaldırılabilir.

Karmençita sızlandı:

— Oh Maria Santissima. Ne günlere kaldık, yarabbim. İki kızım ne ola- cak? Onları nasıl idare edebileceğim? Halbuki nah abdalı karı. Neler de dü- şünürdüm. Kızlarımı zengin kimselerle evlendireceğim. İhtiyarlayıp ta işden çekildiğim zaman, yerime kızlarım ge- çecek derdim. Bana bakınız bay reis, kızlarımı artık manastırda nasıl oku- tabilirim ben?..

La Gorda da:

— Eğer evimi kapayacak olursam, Harvard Üniversitesinde okuyan oğlu- ma kim para yetiştirecek?.. diye sordu. Madam Karoli hepsinden pişkin çıktı:

(Devamı 6 ncı sayfada)

Memleket Haberleri

Egede tohumlukların ekimine devam ediliyor

izmir valisinin yaptığı tetkikler

İzmir (Hususî) — Kuşadası ve Torbalı kazalarında zer'iyat işlerini tetkik eden vali Fuad Tuksal çalışmalarını memnuniyet verici bir şekilde devam ettirdiğini müşahade etmiştir.

Müstahsil Milli Şefimizin «çok ek, fazla mahsul al» işaretine uyarak vilâyetin neşrettiği beyannamede yazılı hususata harf harfına tabik eylemektedir. Tarlalarda hümmalı bir çalışma devam etmektedir. Vilâyetin kazalara, nahiyeye ve köylere göndermiş olduğu tohumlukların bir kısmı ekilmiş, kalan kısmının da ekilmesine başlanmıştır.

Vali Kuşadasında, Davutlar nahiyesinde ve bu nahiyeye bağlı köylerde halkla ve çiftçilerle temaslar yaparak dilek ve ihtiyaçları üzerinde durmuştur. Vilâyetten gönderilen tohumlukların çiftçilere tevzi ve tarlaya intikali hakkında verilen izahatla alakadar olan valimiz kaza ve köylerin gaz ve benzin ihtiyaçlarını gözden geçirmiştir.

Vali yanında vilâyet turistik yolları müdürle birlikte Arapçı — Efes yolundaki inşaatı gözden geçirecek emanet suretilen bu yol üzerinde kışın gelip geçme müşkülâtı olan kısımlarının bir an evvel ikmal için direktifler vermiştir. Belevi mozolesine giden yol da en çabuk bir surette iyi bir hale konulacaktır.

Vali avdetinde Torbalının bazı köylerinde tohumluk işi, zer'iyat meseleleri ve gaz tevzi mevzularını tetkik etmiştir. Kasabalara verilen unların ihtiyaca kâfi olup olmadığı gözden geçirilerek tatbikattan iyi neticeler alındığı müşahade edilmiştir.

Bazı köylere yemeklik buğday da verilmektedir. Tohumluklar mahallerine gönderilmiştir. Ükin eken köylülerle görüşen vali zer'iyata hevesle ve haretle devam edildiğini görmüştür. Hattâ şimdiden zer'iyat hazırlığı bile yapılmaktadır.

Dağıtılacak fidanlar

Bornovadaki zeytincilik istasyonunda bu yıl tevzi edilecek yemeklik ve yağlık iyi cins zeytin fidanları, tamamen hazırlanmıştır. Bunlar 15.000 tanedir. Ziraat Vekâletinden tevze teslim gelince evvelâ İzmir vilâyetince ayrılmış olan miktar tevzi edilecek,

bilâhare de diğer vilâyetlere gönderileceklerin ambalajlanması ve sevki işlerine başlanacaktır.

Fidan için müracaat edenler pek çoktur. Gelecek yıl fazla damızlık çelik yetiştirmek maksadıyla vilâyet ziraat fidanlığı tesisatından istifade edilmesini muvafık görülmüştür. Zeytin, çelik istasyonu müdürü Nadir Uysal, dün fidanlıktaki tetkikat yapmıştır.

Menemende tohum ilaçlama faaliyeti

Bu sene hububat ekiminin geç kalması dolayısıyla çıkacak hububat hasatlıklarına karşı gelmek üzere tohumların gözetisi ile ilaçlanması Ege bölgesi vilâyet ve kazalarına tamim edilmiştir. Haber aldığımız göre, Menemen kooperatifleri yoluyla köylere dağıtılan tohumlar ilaçlanmaya başlanmıştır. Bugüne kadar 50 ton buğday tohumluğu ilaçlanmıştır ve dağıtılmıştır.

Menemen kaymakamı ve aâkâdaları bu yolda emsaline nümune olarak gösteririz.

İslâhiyede maliye veznesinden 7573 liralık pul çalındı

Adana (Hususî) — İslâhiye maliye veznesinde, çok mühim bir pul hırsızlığı meydana çıkarılmıştır.

Alâkâdarlarca yapılan tahkikatta 2500 aded 15 kuruşluk, 350 aded 25 kuruşluk, 775 aded 30 kuruşluk, 1257 aded 50 kuruşluk, 2500 aded 250 kuruşluk damga pulunun çalındığı tesbit edilmiştir. Bunların mecmuu 7573 lira 50 kuruştur.

Zabiya hâdiseye el koymuş ve henüz meçhul bulunan fail veya faileri araştırmağa başlamıştır.

Halkevi reisliği

İzmit (Hususî) — Şehrimiz Halkevi Reisliğine C. H. P. vilâyet idare heyeti üyesinden Zihni Kamen seçilmiştir. İzmit Halkevi iyi ve müsbet çalışan bir Halkevi olduğu için yeni reis seçilmesinden sonra faaliyetini bir misil daha artıracaktır. Şube toplantıları aâkâdî bir şekilde devam etmektedir.

Adanada

Kahraman askerlerimize bir günde 13.450 liralık hediye teberrü edildi

Adana (Hususî) — Şehrimizde kahraman erlere kışlık hediye tedarik faaliyeti bütün hararetle başlamıştır. Yardımcı kolunun tahsil kolunu teşkil eden ve değerli fabrikatörümüz Nuri Hasun riyasetinde bulunan İbrahim Burduroğlu, Halil Savatlı, Zeynel Bilci ve Kerim Utuscutürkten mürekkep heyet dün bir kısım hamiyetli vatandaşlarla temasa gelerek aşağıdaki teberrü listesini temin etmişlerdir:

Yako Benyeş 4000, Ghilodo 3000, Corç Lâtfullah 2000, İbrahim Burduroğlu 500, Bekir Sapmaz 500, Ömer Sabuncu 500, İş fabrikası sahipleri 500, Mürsid Güngör 300, Abdin Ramazanoğlu 300, Alper Dıyap 300, Süleyman Nuri Kazımircioğlu 300, Lütfi Kalaçoğlu 200, Halil Savatlı 200, Zeynel Bilci 200, Mehmed Soytürk 200, Salim Semre 150, İsa Şakir 150, Süleyman Ekici 100, Ali Münif Yeğenağa 50, Kerim Ulucu, türk 50 lira.

Faaliyete devam etmektedir Kızılay merkez heyetinin kararı üzerine, yardımcı komite kâtibi Zeynel Besim Sun yardımsevenler cemiyetinin Halkevindeki toplantısına giderek umumî merkezin yeni talimatını bildirmiş ve yardım sevenler cemiyetine mensup münaşip miktarda bayanla yardımcı komitenin takviyesini dilemiştir. Bundan sonra Kızılay komitesiyle yardımsevenler cemiyeti el birliğiyle çalışmağa başlayacaklardır.

Bornovada belediye faaliyetleri

İzmir (Hususî) — Bornova belediye meclisi toplantılarına devam etmektedir. Mecliste okunan senelik raporuna göre bir sene içinde Bornova'daki park ve yollara 400 çam ve kazevina fidanı dikilmiş, bunların sulanmasına ve bakımına 1384 lira sarfedilmiş, parkteki gazino genişletilmiş, ve oraya da 305 lira sarfolunmuştur. Bornovada 4 yerde yaptırılan sığınaklara 106 lira harcanmıştır.

Bornova mezbahasında bir senede 197.467 kilo ağırlığında 7478 baş muhtelif cins hayvan kesilmiştir. 42.990 lira olan muhtemmen bütçeden şimdiden 42218 lira tahsilât yapılmıştır.

Beyaz ekme mi, esmer ekme mi?

(Baş tarafı 3/1 de)

tilâsı hakikâten mücadele edilecek bir mevzu olmuştur. Ve köylüler bu iptilâdan henüz masun görünmekte, dirler.

İşin sıhhi cephesini böylece aydınlatıldıktan sonra bir iki kelime de iktisadi tarafı için söyleyelim:

Bugün kaba kepek diye bir tarafa atılmak istediğimiz gıda maddesine can atan milyonlarca insan vardır. Tarlamızdan kalkkanı tam istismar etmek vâhi sebeplerle israfa kapılmamak ve arttırabildiğimiz her tane ile milletimizin hayatı ihtiyaçlarını karşılamak zorundayız.

Esmer ekmeğin iktisaden faydalı bir tarafı da tokluk hissini beyaz ekmeğe göre daha kolay uyandırmasıdır. Buhranlı zamanlarda kalorisi kâfi olmakla beraber tokluk hissini daha kolay uyandıracak gıda maddelerini tercih etmek lazımdır.

Velhasıl hükümetimizin ekmeğin a'lamakta olduğu teşebbüsleri kolaylaştırmak bir millî disiplin meselesi olduğu kadar şahsî menfaatlerimiz ve sıhhatimize de uygun gelen bir hareket olur. Keşki kepekli ekmeğin yalnız harb zamanı için değil sıhhi devreleri için de tamim edilse. Tabii ki una kepek karıştırırken ekmeğin iyi pişmesini temin etmek lazımdır.

Adapazarında bir un fabrikası yandı

Adapazarı (Hususî) — Geçen Cuma sabaha karşı saat 3.30 da şehrimizde bulunan Zafer un fabrikasında bir yangın çıkarak fabrikanın makine ve müdüriyet dairesinden gayrisi tammamen yanmıştır. Zabıtaca yapılan tahkikata nazaran fabrika o gece saat 24 de kadar çalışmıştır. Bu saatte sonra çalışan işçilerin fabrikadan ayrılmasından ve fabrikayı yalnız harici bekçilere tesliminden sonra ateş zuhur etmiştir. Yapılan tahkikata nazaran bu yangın işçilerin dikkatsizliği yüzünden meydana gelmiştir. Fabrikamız buğdayı eleme ve temizleme kısmındaki makinenin yataklarının yağsız bulunması yüzünden kızan yataklardan çıkan kıvılcıklar esasen makine etrafında toplanan toz ve buğday parçalarını alevlendirmiş ve bu alev de temizleme buğdayın pislik ifrazatını harice sevkedilen bacaya sirayet ederek bacanın tutuşmasına sebep olmuş ve böylece ateş büyümüştür.

KOCA YUSUF

Yusuf, namağlûb pehlivan!

Arabın rengi zordan kıpkırmızı olmuştur.

Ayağa kalktığı zaman, hain, hain Filize bakarak söyleniyordu:

— Bu da adam mı sanki?

Tiyatroda bulunan seyirciler, Arabin haline; söylemesine gülmekten bayılıyordu.

Arab; seyirciler güldükçe daha ziyade sinirleniyor ve sinirlendikçe abuk, sabuk söyleniyordu.

Nihayet; Arab kızdı olanca kuvvetle nutuk irad eder gibi bağırıyor:

— Ne gülüyorsunuz?.. Bana güleceğinize buna gülün!

Diye Filizi gösteriyordu. Ve sözlerine de şunları ilâve ediyordu:

— Bu adam mı?.. Böyle adam olur mu?

Arab ortaoyununa çıkmış paylaçoya dönmüştü.

Halk; Filizi alkışladı. Her nedense Koca Yusufun ziyade bu pehlivana daha büyük bir sempatisi vardı.

Filiz, Arabi birkaç dakika içinde yenmişti. Halbuki; Angilyoyu dünyanın en meşhur başpehlivanları bin müşkülâtla yenebilmişlerdi. Bunlardan birisi de Polponstu.

Hattâ; Hakkı'nın itle yaptığı güreşte berabere kalmıştı.

Arab, nasıl kızmazdı. Filiz gibi bir adam, çocuk gibi kucağına alarak bir iki dakikada yeniveriyordu.

Angilyo önüne gelen söyliyordu:

— Böyle pehlivan olmaz... Bu adam değildir...

Arabın bu lâfları büyüdü. Zaten; hiç bir ecebî pehlivan Arabdan sonra; Filizle güreşmeğe yanaşmamıştı.

Polpons bile, güreş klübünde yaptığı idman güreşinden Filiz Nurullahın ne demek olduğunu anlamıştı.

Binaenaleyh; böyle bir adamla sahneye çıkıp âleme maskara olmakta mana yoktu.

Hele; Angilyonun halini sahnede gören pehlivanlar, hiç bir daha bu Türk pehlivanlarıyla güreş tutarlar mı idi? O, seyircilerin hali ne idi?.. O, a'laya tahammül olunur mu idi?

Hülâsa; Filiz aleyhinde cevap vardı. Organizatörler bir türlü pehlivanlarını Filizle güreşmeğe icbar edemiyorlardı.

Binlerce lira verilse, gene Nurullah ile güreşmiyordu.

Koca Yusufun nasıl olup ta Filizi yendiğine hayret ediyorlardı.

★

Son gece, Türk pehlivanları güreş-

ten çıkacakları sırada Yusufu bütünü bir buket geldi.

Bu buketi kontes gönderiyordu. Yusuf Mösyö Piyerin tavassutla buketi reddetmeyip aldı.

Eğer, Mösyö Piyer olmamış olsaydı Yusuf buketi muhakkak iade edecekti.

Yusuf; söyleniyordu:

— İki yüzü kokana... Nası, bravo diye bağırır mısın? Şimdi de bana, buket gönderirsin ha?..

Yusuf, bin müşkülâtla dişlerini sıkarak otele kadar gidebildi. Zavalı çok hasta idi.

Sabahı Paris gazeteleri Yusufu namağlûb diye ilân ediyorlardı.

Londradan Mösyö Dubliyye teğralar yağmağa başlamıştı. Organizatörler Yusufun Londraya gelmesini talep ediyorlardı. Ortada on binlerce sterlin oynuyordu.

Mösyö Piyer, Dubliyenin teklifi üzerine Yusufu Poipons intikam maçında gösterdiği gayretten dolayı yüz bin polyon bahşış verdi.

Artık Pariste güreşecek pehlivan kalmamıştı.

Şimdi, Londraya gidip oradaki pehlivanlarla yeni bir çığır açmak ilâzimdi.

Yusufun galibiyetlerini çekemiyen Pariste yegâne bir adam vardı.

Bu adamı, sakın bir ecebî ve Fransız zannetmeyiniz.

Hattâ; intikam maçında bile Yusufu kahrolarak yenilen Polpons dahil farzetmeyiniz.

Bu adam; ne o, ne de bu idi? Türk kûm diye geçinen ve ismiyle Türk olan bir adamdı.

İsmi Reşad Bey idi. Osmanlı pasşalarından birinin oğlu idi.

Reşad Bey; Pariste torba dolusu kalem yığıyordu. Her akşam, ve hergün kalem barelerde, barlarda, balozlarda kadın peşinde hovardalık yapan bir adamdı.

Koca Yusufun Paris gazeteleri tarafından namağlûb ilânına tahammül edememişti.

(Arkası var)

Çocuk Esirgeme Kurumuna üye olmak bir insanlık, yurddaşlık ve nihayet cümhuriyet borcudur.

Çocuk Esirgeme Kurumunun Genel Merkezi

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Büyük Millet Meclisinin dünkü toplantısı

Ankara 17 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canitezin başkanlığında toplanmıştır.

Görüşmelere başlanmadan önce Millî Müdafaa Vekilliklerinden istifa eden Erzincan mebusu Saffet Arkanın yerine Manisa mebusu General Ali Rıza Artunkalin, Mithakattâ Vekilliğinden istifa eden Cevdet Kerim İnci'nin yerine de Samsun mebusu Amiral Fahri Engin'in tayin edildiği lerini bildiren Cumhurbaşkisi tezkere ile okunarak muvaffakiyet dilekileri kararlaştırılmıştır.

Meclis, yeniden kurulacak Erzincan şehri yerinin istemine aid Kanuna ek kanun lâyasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi okunduktan sonra B. M. Meclisi 1941 yılı Nisan - Mayıs ayları hesabı hakkındaki Meclis hesapları tekkik enonimini mab - basasını tasvib eylemiş ve Carsamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Sihhat Vekâleti teşkîât kanunu tadil ediliyor

Hemşirelerin, sihhat memurlarının, mütehassısların maaşları artacak

Ankara 17 (Hususî) — Sihhat Vekâleti müstakbel faaliyet programı tasarruflarına vazife görecektik doktrörleri şimdiden tavzif imkânlarını temin ol - maları için hazırlıklara girişmiştir. Bu arada hemşirelerin sihhat memurlarının ve bazı mütehassısların maaş - larının artırılması düşünülmektedir.

Alman tebliği

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Alman ve Rumen kit'aları dün şidi deki muhabelelerden sonra mümin Kerç limanı sehrini işgal etmişlerdir. Kurum-yarımadaşının doğu kısmı, şim - di elimizde bulunmaktadır.

Kırım'da yapılan yarma ve kovala - ma çalışmalarıda alınan esirlerin sayısı 101.600'e varmıştır. Kara çar - pınmalarındaki kanlı kayıplarından başka, düşman, kit'alarını Kerç boğa - zından geçirme teşebbüsleri esasında hava hücumlarıyla da başka ağır ka - yaları vermiştir.

Kerç şehrinin ehemmiyeti Berlin 17 (A.A.) — Alman kit'aları tarafından alınan Kerç şehrinin 100.000 nüfusu vardır. Burası, son za - manlarda işletilmeğe başlanmış bulu - nun Kerç maden bölgesinin başlıca merkezidir. Bu bölgedeki demir cev - deri yeraltı ihtiyacı 2 milyar 700 mil - yon ile 3,5 milyar ton arasında tah - min edilmektedir.

Mariopol, Taşanroğ fabrikaları ve Akak denizinin şimalindeki bölgede bulunan fabrikalar demir cevheri ihtiyacını buradan alıyordu. Kerç ovarında tuz ve manganez de bulunmaktadır. Bu kaynaklar dolay - ısıyla Kerçe de sanayi önemli bir surette gelişmiş ve bilhassa büyük kim - yalar fabrikaları kurulmuştur. Bundan başka bir taşıyıcı, bir de silah fabri - kası vardır.

Vichy, Vişye göre yazıyor Berlin 17 (A.A.) — Rus cephesin - den gelen son haberlere göre, Alman ve Rumen kit'aları, Kerç Sovyet mü - dahale hatlarını yarak şehre gir - mişlerdir. Kit'alar sokak muhabele - lerle ilerlemeğe devam etmektedir. Rumen kit'aları Sivasopol çevri - lünde kuvvetli bir kale ele geçir - mişlerdir.

Donetz havzasında Almanlar, ba - zı endüstri merkezlerini işgal etmiş - lerdir. Daha şimalde, Almanlar Volkof - ların işgal ettiği Moskova - Volkof - lün büyük bir tehlike altında oldu - ğunu kabul etmektedirler.

Finlerin harekatta bulunduğu ke - sinlerde, bilhassa Kareleide ve Lado - ga ile Onega gölleri arasındaki Svir çevriminde, Fin kit'aları, Sovyet hü - cumlarını püskürtmüşlerdir.

Rostof müstahkem mevkiil malûmata göre Rostof müstahkem mevkiil Almanlar tarafından şimal - den ve doğudan kuşatılmağa baş - lanmıştır. (Radyo gazetesi)

Ruzvelt 6 milyar dolarlık yeni tahsisat istedi

Londra, 18 (A.A.) — Reislönmhur mak üzere mebusların karşılık ol - den 6 milyar 687 milyon dolarlık tah - sisat istemiştir. Bu tahsisat topçu ve mühimmat için sarfedilecektir. Büyük bir kısmı da - deniz hava kuvvetlerine ve sarmış ge - nişliği insana tahsis edilcektir.

Alman Basın Heyeti Ankarada Ebedî Şefin muvakkat kabrine bir çelenk koydu

Ankara 17 (A.A.) — Alman harici - ye nazirliği basın daresi reisi orta el - si doktor Schmidt'in başkanlığında Alman basın heyeti bugün Anadolu ekspresi ile şehrimize gelmiş ve gar da Alman büyük elçisi Von Papan ile matbuat umum müdürü Selim Sarper, Hariciye Vekillliği istihbarat dairesi reisi Celâl Osman Abaoğlu tarafın - dan karşılanmıştır.

Alman basın mümessilleri öğleden sonra Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ederek bir çelenk koymuşlar ve Ebedî Şefin manevi huzurunda eğil - mişlerdir.

Dr. Schmidt Alman büyük elçisi von Papan ile birlikte bugün Hariciye Vekilli Şükrü Saracoğlu ve Hariciye

Vekâleti umumî kâibi Numan Mene - mencioğlu muhakemelerinde ziyaret ey - lemştir.

Alman büyük elçisi von Papan ve refikaları tarafından bu akşam Al - man büyük elçiliğinde Alman harici - ye nazirliği basın direktörü doktor Schmidt ve riyaset ettiği heyet şere - fine bir suture verilmiştir. Suture Başvekili vekilli ve Hariciye Vekilli Şük - rü Saracoğlu ile hariciye umumî kâ - ibi Numan Menemencioğlu ve Harici - ye Vekâleti erkânı ile bir kısmı büyük ve orta elçiler matbuat umum mü - dürü Selim Sarper, Anadolu ajansı u - mum müdürü Muvaffak Menemenci - oğlu ve yerli ve yabancı ajans ve basın mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Japonya Amerika ile anlaşmak için 3 şart koşuyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Japonya, Alman - Rus harbi doza - yisile uzayıp giden mütehassıslar va - ziyetine layık olduğu ehemmiyeti ver - memelik edemezdi. Bunun içindir ki Japonya, bu bölgelerde Japonyanın durumunu korumak için lazım gelen bütün tedbirleri aldı.

General Tojo sözlerini şöyle bitir - miştir: Bu ciddi vaziyet karşısında Japon milletini, millî müdafaa için mükemmel - leştirmek için her gayreti yapmalı - dır.

Hariciye nazirinin nutku Tokyo, 17 (A.A.) — Japon Diet Meclisinin bu sabahki fevkalâde iç - timarında nutuk söyleyen Japonya hariciye naziri M. Tojo, şöyle demiş - tir: «Japonya dış siyasetinin esas prens ipi Uzaksarıta Nispet ve adalet ü - zerine müesses bir sulh temini imkâ - nını bulmaktadır.»

«Japonya 70 senelik uzun mesalsi - le doğu Asyanın bugünkü medeniy e - tini getiren bir devlet olmağa ulaş - mıştır.» «Japonya, Avrupa ve doğu Asya'da yeni nizamın teessüsünü mümkün kı - lan Üçütlü paktın Almanya sayesinde doğmuş olduğunu görmekte bahsiyar - dır.»

Bundan sonra Hindçini'deki hare - ketten bahseden nazir şunları söy - miştir: «İngiltere ve Birleşik Amerika, bu hareketi bir tehdid saymak kararını verdikleri gibi, iktisadi münebebet - lerin inkıtasına müddet tedbirler al - mak suretinde de bundan istifade et - mektedirler.»

Sözlerini Birleşik Amerika ile olan münebebetlere çeviren hariciye na - ziri, şunları ifade etmiştir: «Çin meselesinin başlangıcından - beri Japonya - Birleşik Amerika mü - nasebetleri, süratli adımlarla bozul - mağa doğru gitmiştir. Nisan'dan beri Japonya Amerika ile müzakere ha - lindedir. Fakat şimdiye kadar hiçbir uzlaşmağa varılmamıştır.» «Birleşik Amerika, dünya sulhünü arzı ediyorsa dostane hal suretleri bulmanın imkânsız olmadığını sanı - yorum. Japonya, dünya sulhü isti - yor. Amerika Japonya'nın ihtiyacı - larını ve doğu Asyadaki vaziyetinin za - ruretlerini takdir etmelidir.»

Hariciye naziri, sözlerini şöyle bi - tirmiştir: «Şimdiden sonra müzakerele - re daha fazla vakit kaybetmek faydasız - dır. İmparatorluğumuzun mevcudî - yetini telhid eden şartlar meyda - na gelir, yahud büyük devlet olmak itibarımızı tehlikeye koyma bir vaziyet hasıl olursa, Japonya, vakit kay - betmeden kat'i ve azimkâr bir durum almış zaruretinde olduğu gibi, Ja - pon milletini de şimdikiye kadar için - de kalmadığı en müşkül vaziyeti yen - mek mecburiyetindedir.»

Pasifikte tehlike Canberra, 17 (A.A.) — Avustral - ya başvekili bugün şu beyanatta bu - lunmuştur: Pasifikte Avustralya için tehlike çok, pek çok büyüktür. Hiç bir Avus - turalyayı, vatanın müdafaa için ne zaman vaziefeye çağırabileceğini kestiremez.»

Vaşington 17 (A.A.) — Diet Mec - lisinde Tojo ve Togo tarafından söy - lenen nutuklar hakkında Amerikan hükümet merkezinde henüz hiç bir şey söylenmemektedir. Bununla beraber diplomatik mah -

Dikkate şayan bir takdir Tokyo, 17 (A.A.) — Ayan meclisi bugün ittifakla bir takdir kabul et - miştir. Bu takdirde şark Asyan'daki anlaşmazlığı mümkün olduğu kadar çabuk taysin ve tesbit etmek ve müs - terek yaşayış ve refah prensiplerinin tatbikini temin eylemek suretinde dün ya sulhüne hizmet etmekten ibaret bulunan Japon politikasının, hiç bir değişikliktir yapılmadan devamı tas - vib olunmaktadır.

Hull - Kuruşu mülakatı Vaşington, 17 (A.A.) — Hull'un, Nomura ve Kuruşu ile görüşmesi 23 dakika sürmüştür. Beyaz Saraya gitmek için Hullun çalışma odasını terkettileri vakit, her üçü de matbuata beyanatta bu - lunmaktan imtina etmişler.

Londrada akisler Londra, 17 (A.A.) — İngiliz rad - yoları bu sabahki neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Londra, 17 (A.A.) — İngiliz rad - yoları bu sabahki neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Bununla beraber diplomatik mah -

[Resmî Amerikan mahfellerine göre]

B. Hitler siyasi bir taarruz hazırlıyor!

«Alman kontrolünde Avrupa konfederasyonu kurulacak»

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

Neşriyatında, a - miral Tojo'nun nutukunu bir rıya ve sahte tavırları hallatası olarak vasıf - landırmıştır.

SİYASET ALEMİNDE

Pasifikteki gerginlik

Japonya'nın eski Berlin sefiri o - luy hükümeti namına Mihver paktını imza eden Mösyo Kuruşu, Ja - ponyanın Vaşington sefirine yardımcı olarak birkaç zaman evvel Amerika - ya yollandı. Japonya'nın Amerika ile yap - maktaki müzakerelede Japon sefirle faal bir surette teşriki mesal e'mesi beklenen bu zatın hakiki sıfat ve vazifesi hakkında verilen malûmat bundan ibarettir. Fakat M. Kuruşu, nun Amerika topraklarına ayak bas - tığı tarih, Amerika bitaraflık kanunu - nun tadil edildiği güne tesadüf etmesi itibarile bir hayli manidardır.

Bu hâdise, bir defa daha şu hakika - ti tebariz etmektedir ki Japonya ile Anglo Sakson devletleri arasındaki münebehat şekli, Pasifik Okyanu - sundaki yaziyetin gerginliği ile müte - nasib bir manzara arz etmiyor. O su - retle ki cihan efkârı, artık Vaşington - la Tokyo arasındaki görüş tezadı kadar, Amerikan - Japon matbuatı arasında cereyan eden müzakasalara, birbirini nakzederek karşılıklı beyanlara bir de - receye kadar alışımsız bulunuyor. Bun - lara, fazla ehemmiyet vermez oluyor.

Japonya ile Amerika arasında mev - cud ve mevzu bulunan ihtilâfî mese - leler, dün ne iseler bugün de aynı şeylerdir ve aylardanberi söylenen ve yazılan yazılara rağmen, hiçbir yeni delil, bu vaziyete herhangi bir de - ğişiklik yapmak zaruretinin doğurmuş değildir. Davayı basit şekline İrea et - tirmiş zaman, tarafların müddetleri, nun, bir taraftan siyasi ve iktisadi

çemberlenmeye İiraz, diğer taraftan da kat'avi Asyanın Japon menfaati - rine uygun olarak teşkilatlandırıl - ma muhalefetten ibaret olduğu an - lasılır. Maamafih meselelerin arz ettiği bu basit şekil, hiçbir formül, taraf - larca sayımı kabul bir tesviye bulu - suna bağlanmamıştır. Anglo Sakson - ların kanaati, Japonlara gösterecek her kolaylığın onu harbe daha ziyade yaklaştıracığı, çünkü bundan kuvvet ve cüret alacağı mekteindedir. Bil - hassa Çinle olan ihtilâfın sona er - mesi, onu bu yolda tesvika medar ola - caktır. Bundan evvelki Japon kabine - si, İngiltere ve Amerikadan istediği rini diplomatik vasıtalarla elde ede - mediği için çekilmişti. Onu istihaf eden Tojo kabinesinin, aynı metodlar - dan başka usullere baş vuracağı şü - berecek ortada hususi bir delil yoktur. Çünkü Amerikalılar da, Japonlar da, sulh halinin zorluklarına rağmen, bun - dan ayrılmamın ne demek olacağını pekâlâ takdir etmektedirler. Bu sebeb - ledir ki, her iki tarafın da, mümkün olduğu müddette, harben cümlâb e - deceklerine hükmetmekte bir hat - ı yoktur. Son zamanda, tarafların göz e batan endişeleri, Japon filosunun Pa - sifikte ibraz ettiği faaliyetle, Amerika - nun Çin milliyetperverleriye yaptığı sö - yünen ve mahiyeti henüz bilinmeyen anlaşmalar üzerinde temerküz ve te - kâsif ediliyor.

M. Kuruşunun yeni faaliyeti, şimdî - bütün bu meçhulleri belki aydınlata - cak ve belki de bir Japon - Amerikan anlaşmasının mümkün olup olmadığını kesin surette meydana çıkaracaktır. ★★

Almanlar Rusyada mülki idare kuruyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa da)

Alfred Rosenberg'ün daimi nazir ve - killiği tayin etmiştir. İlk olarak Litvanya ve Letonya es - ki müstakil devletleri arazisinde ve Beyaz Rütanya'nın bir kısım toprak - larında mülki idareler ihdas edilmiş - tir. Bu topraklar, Alman doğu komi - serliği sahasına dahildir. Führer, va - li - reis Heinrich - Lhose'ü doğu to - rakları Alman komiserliği vazifesine tayin etmiştir.

Bir kısım Ukrayna topraklarında da mülki idareler kurulmuştur. Komiserlerin vazifeleri Berlin, 17 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Siyasi mahfellerden bu akşam ga - zeteçilere bildirildiğine göre doğuda işgal edilen topraklar için ihdas ol - lunan Alman fevkalâde komiserliğin vazifeleri tamamile yeni ve tarihi bir kıymetli halzdir. Burada işaret edil - diğine göre hâlâ yaşayan bütün ha - yaller meydan okuyarak harabeler üzerine yeni bir hayatın esasları a - tılmak mevzuubahistir. Bu çevre - lerde bolşeviklikten kurtuluş emri vâkidir.

İngilizler Singapur takviye k'taları gönderdiler Londra, 18 (A.A.) — Singapurdan alınan habere göre bu şehre içinde Hind kuvvetleri bulunan yeni takviye kit'aları gelmiştir.

Biri beyaz, diğeri siyah olan ikizler

Bayan Olivia Amerikanın Karolin eyaletinde yaşayan siyah renkli bir kadındır, kocası da siyahlar. Halbuki Bayan Olivia gençlerde bir ikiz ço - cuk doğurmuştur. Çocukların biri si - yah, diğeri ise beyazdır. Doktorlar ortaya düzünelerle izah şekli atmış - lardır. Bu şekillerden ekseriyet ka - zanana göre allenin ecdadı arasında bir tane beyaz renkli insan varmış.

Kahkaha haftası başlıyor. En meşhur Fransız komedi sanatçileri

Zincirleme Aşk
ELHAMRA Sinemasında
20 İkinciteşrin akşamından itibaren

ŞARK
Sinemasında: Herkes

GÖNÜL ESRARI
Filminde
WILLY BIRGEL ve
BRIGITTE HORNEY'e
hayran olmaktadır.

KADIN... Aşk... ANA... Çocuğu için yalan söylüyor... Mongolistan çöllerinden... Avrupa satonlarına... Çocuğunun saadetini temin... Günahının cezasını çekmek için koşuyor...

HILDE KRAHL MUKADDES YALAN
(DIE BAMBERZIGE LÜGE)
Filminde Perşembe akşamından itibaren)

ŞARK SINEMASINDA
Bir kadın hayatının en heyecanlı faciasını yaşatacaktır.

Tahmin edileceği gibi...
IRENNE DUNNE ve CARY GRANT
tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan Mevsimin en şen, en neş'el komedisini...

İLK GÖZ AĞRISI
gördüğü fevkalâde rağbet hasebiyle
SÜMER SINEMASINDA
BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR.
Tekrar görmek isteyenlerle henüz görmeyenler bu fırsattan istifade edebilirler.

